

ՌԱԾԵԻԻՄԱ

RAHNUMA

Telephone: Ashland 1461

A BI WEEKLY PAPER

Annual Subscription \$3.00

Published by H. K. Krikorian, 180 Lexington Ave., New York, N. Y.

Entered as second-class matter August 15, 1924, at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of March 3, 1879.

Vol. XI, No. 10, May 11, 1929

Ճիւտ 11, Նո. 10, Մայիս 11, 1929

ՊԷՆՏ Ի ՄԱՆՍՈՒՍԼԱՐ

ԴԱԼԱՆԱՆՔԼԱՐ

Դաւանանք հանի իման իզրարը՝ տինի ի-
թիզատաթըն մուայյէն պիր չէքտէ իֆատէսի
տիր: Ճիւմէ Գրիսթիան քիլիսէլէրին քէնտի-
լէրճէ պիրէր Դաւանանքը պուրունուր: Ահա ը
ճէտիտտէ պիրէ դաւանանք չէքլինտէ պազը ի-
ֆատէլէր կէօրիւյորը: Մէսէլա 1 Տիմ. 3.16.
«Թագվանըն սըրըր պէօյիւք օլտըղը միւսէլլէմ
տիր: Ոլ քի թէնտէ իզհար վէ լուհլա թաստըզ
օլունուզ, Մէլէքէրլէ կէօրիւնտիւ վէ թաիֆէ-
լէր արասընտա վազ օլունուզ տիւնէատա օնա
իման կէթիւրիլէրէք ճէլալ իլէ սէմայա չըգտը»:
Գէզալիք Բօմ. 10. 9. «Շէօյլէ քի Յիսուսըն
Բապպ իտիլինի աղղընլա իզրար էտիպ՝ Ալլահ
անը էօլիւլէրտէն իհեա էթտիլինէ գալպիւնլէ ի-
նանըրսան իսէլաս պուլանգաքսըն» վէ սաիրէ:

Իլք ասըլարտա քիլիսէ ումումի պիր դա-
ւանանք գապուլ էթմիշ իտի, քի չիմտի Առա-
քիլալան Դաւանանք իսմի իլէ մալիւմ օլուզ՝
սալքի ճիւմէ դարպի քիլիսէլէրտէ, հանի Գա-
թօլիք վէ Փրօթէսթան քիլիսէլէրինտէ դուլլա-
նըլըր:

Տէօրտիւնճիւ ասրտա Գրիսթիանըզ պիւ-
թիւն Բօմա տիւնիսաընըն ըէմմի տինի տէյու
գապուլ օլունտուղունտա Գօնսթանթին իմփէ-
րաթօրըն էմրի իլէ Նիկիատա ագտ էտիլէն իլք
Տիեզերական մէճլիս «Նիկիա Հանգամակը»
թէսմիլէ օլունան իման իզրարընը թէրթիպ էյ-
լէտի: Պու Դաւանանքա միւնասէպէթ վէրէն
իուսուս չու իտի քի օ վազթլարտա Արիոս վէ
թապիլէրի Գրիստոսըն գաթընա վէ ուլուհլիլէ-

թիւն տաիր ումում քիլիսէնին գապուլ վէ թագ
րիր էթտիլինտէն Ֆարգլը Ֆիքրլէր թալիմ է-
տիյօրլար իտի: Ումում քիլիսէ մէգքիւր իման
իզրարըլա Գրիսթիան ալէմիւնտէ պիր իթթի-
հատ հասըլ էթմէք իսթէտի: Պու դաւանանքը
գապուլ էթմէյէնլէր «հեքիտիկոս» տէյու թէ-
ատտիլէ մարուզ օլտուլար:

Լաքին Նիկիա մէճլիսինտէն սօնրա Տիեզե-
րական ատտ օլունան պիր գաչ մէճլիս տահա
ագտ օլունուզ, պունլար Նիկիա Հանգամակըն-
տա պիր գաչ թատիլաթ իճրա էթտիլէր: Պուն-
լարտան Գաղկեդոն Մէճլիսինի էրմէնի քիլիսէ-
սի գապուլ էթմէտի: Գաթօլիք քիլիսէսի պու Նի
կիա Հանգամակընա Բուհ իլ Գուստուս փէ-
տէրտէն Նիւպէան էթտիլի կիպի «Օլլտան տա-
իսի» Նիւպէան էթմիշ օլտըղընը իլալէ էյլէտի:

16ընճը ասրտա Փրօթէսթանըզըն զուհու-
րը իւզէրինէ, Փրօթէսթանլար Նիկիա Հանգա-
նակընը գապուլ էթմէքլէ պէրապէր քէնտիլէ-
րին թէէքիտ էյլէտիլի պազը թալիմլէրի տէ
քէնտի Դաւանանքլարընա իլալէ էյլէտիլէր:
Պունըն իւզէրինէ Փափալի քիլիսէ տալի թը-
րէնթ մէճլիսինի ագտ էտէրէք քէնտիսինճէ վերջ
նական պիր դաւանանք թէրթիպ էյլէտի:

Իմտի էրմէնի քիլիսէսի իլք իւշ Տիեզերա-
կան մէճլիսլէրին նէթիճէսի օլան դաւանանքը,
Գաթօլիք քիլիսէսի թրէնթ դաւանանքընը իպգա
էթտիլէր: Փրօթէսթանլար իսէ տինի տալիլէ-
տէ էֆքեար հուրրիլէթինի մէպտէ իթթիսազ
էթմիշ օլտըղլարընտան քիլիսէլէրի դաւանանք
իուսուսընտա հուրր պրագտըլար:

Պու կիւն պազը քիլիսէլէր դաւանանքա պիր
լուզում կէօրմէլէր: Պազըլար տա դաւանանք

տավայարընտան օ գատար թաճիզ օլմուշ տըր-
լար քի «Նէյէ ինանըրսան ինան, էյի եաշար-
սան օ քեաֆի տիր» տէրէր իսէ տէ պունլարըն
իքիսի տէ եանլը տըր: Տինի հայաթմը՝ թա-
շտըղմըղ իման իւզէրինէ միւհսսէս տիր, վէ
ատէմ՝ նէյէ իման էթտիլինի պիլիպ պիլտիր-
մէք կէրէք տիր: Նէյէ ինանըրսան ինան, լաքին
պիլ քի հայաթըն իմանընա կէօրէ օլուր: Տօդ-
րու հայաթ իչիւն տօղրու իման լազըմ տըր:
էյրի ճէտվէլտէն տօղրու խաթթ չըգմազ:

Դաւանանք քիլիսէնին պիր նէվ գանուն ը
էսասիսի օլտըղընտան ազալարըն անը գապուլ
էթմէսի մէմուլ տըր: Լաքին տիկէր թարաֆ-
տան դաւանանքն տա մագուլ օլաճաղը մաթ-
լուպ տըր: Ազալար օնը քէօր քէօրիւնէ գապուլ
էտէճէք տէյիլէր, իլլա անըն ազլա մուվաֆըզ
օլտըղընը կէօրիւպ քէնտիլէր տէ էօյլէ իման
էթտիլէրի իչիւն անը գապուլ էտէճէքէր տիր:

Հէր հանկի պիր քիլիսէնին դաւանանքը
թէպտիլ եա թատիլ էտիլէպիլիւր, վէ պունա
չու իքի միւհասիպէթ զիքր օլունապիլիւր: Էվ-
վէլա, անը թէրթիպ էտէնէր ատէմլէր օլտըղը
իչիւն անլէր եանլըմը օլապիլիւր: Սանիէն, վա-
գըթ միւրուրըլա քիլիսէնին թէէքիտ վէ թէր-
թէպ էթմէսի իճապ էտէն մէսէլէլէր թէպտիլ
օլմուշ օլապիլիւր:

Իւք ասրտա Եէհուտիլէրէ Յիսուսըն Մէսիհ
իտիլի թէէքիտ էտիլտի: պիր ազ սօնրա Եու-
նանիլէր քրիսթիան օլտըղընտա անլէրէ Քրիս-
տոսըն Բապպ օլտըղը վէ Բէլամըն թէնտէ գա-
հիր օլտըղը թէէքիտ էտիլմէլի իտի: Տէօրտիւն
ճիւ ասրտա Քրիստոսըն ուլուհիլէթի, սօնրա
թապիւթ վէ իրատէթիւնին իլահի օլտըղը, սօն
րա խէլասըն մէճճանէն օլտըղը վէ սաիր հա-
գիգաթլար թէէքիտ էտիլմէլի իտի:

Պուրատա գատիմ քիլիսէլէրլէ Փրօթէս-
թանթ քիլիսէլէր արասընտա պիր Փարզ մէյ-
տանա կէլիւր: Դատիմ քիլիսէլէր քէնտիլէրճէ
նաֆըզ օլան Սինոտլարըն դաւանանքընը գա-
թի սայըպ անը թէպտիլ եա թատիլ էթմէյի
ճաիզ սայմազլար: Փրօթէսթանթ քիլիսէլէր
Սինոտլարըն եանլապիլիւր վէ քիլիսէյի թէրազ
գըլա միւսթաիտ պիլտիլէրինտէն դաւանանք-
քըն թատիլինի վէ իսլահընը ճաիզ սայարլար:

Հէր հանկի պիր իման իգրարընը գաթի սա-
յըպ, անտէ թատիլաթ եա թէպտիլաթա մէյ-
տան պրապմամազըղըն պէօյիւք զիյանլարը
վար տըր:

Էվվէլա, պիր գիյան չու տըր քի քիլիսէ-

նին ազալարը ինանմատըղլարը եախօտ էյի ան-
լամատըղլարը պիր դաւանանքա իթիգատ էթ-
մէյէ իճապար էսիլիլէրսէ տինի հայաթտա ըր-
յայա վէ ճիտտիլէթսիլլէյէ սէվզ օլունուրլար:
Սանիէն, դաւանանք՝ տինին էսասի հագիգաթ
լարընա միւթէսլիլ օլտըղընտան քիլիսէնին
ազալարը օլ հագիգաթլարը ազլէն տէյիլ իլլա
քիլիսէնին սէլահիլլէթիլլէ գապուլ էտէճէք օ-
լուրլարսա տինի տաիրէտէ պիր ազլի էսարէթ
ճարի օլուր:

Պու սէպէպտէն Հէր հանկի պիր դաւանանք-
քըն գապուլունը ումում Քրիսթիան քիլիսէ իւ-
զէրինէ մէճպուրի գըլմազ ճաիզ տէյիլ վէ միւմ
քին օլամազ: Պիր քիլիսէ քէնտիլինէ ազա օլա-
ճազ օլան Ֆէրտտէն, քէնտիլինէ գապուլ էթ-
տիլի դաւանանքա ըէյ վէրմէսիլի թալէպ էթ-
մէյէ հագգը վար իսէ տէ, օլ դաւանանքա իմ-
զա գօմայան քիմսէլէրին եա քիլիսէլէրին Քը-
րիսթիան օլմատըղըն իտտաա էթմէյէ տէ հագ
գը եօզ տըր: Քրիսթիան օլմանըն եախօտ «Ու-
մումի վէ Մուգատտէս օլան Պիր» քիլիսէնին
տախիլինտէ օլմանըն շարթը Նիկիա եա Թէնթ
հանգանակընը գապուլ էթմէք տէյիլ տիր:
Օլ հանգանակլարը եափանլար ատէմլէր տիր,
վէ եանլապիլիւրլէր, վէ Քրիսթիանլըղըն ճէվ-
հէրի Հէր հանկի պիր Փօրմիւլ իլէ իֆատէ է-
տիլիպ պիթիլէլմէլզ: Հէր պիր քիլիսէնին քէն-
տիսի իչիւն գապուլ էթտիլի դաւանանք քէն-
տիսի իչիւն մուգատտէս տիր: Եինէ տէ ճիւմ-
լէ Քրիստիյան դաւանանքլարըն էսասը օլան պա-
զը հագիգաթլար վար տըր, մէսէլա Ալլահըն
շախսիլլէթի, Քրիստոսըն ուլուհիլլէթի, անըն
իլահի խէլասքեար օլմասը, վէ սաիրէ:

Իմտի Քրիտիանլար տար Փիքըլիլէլէ պիրի
պիրլէրինի հիւքմ էթմէլիպ Քրիստոստա պի-
րատէրլէր կիպի մուհապպէթլէ իչլէմէք կէրէք
տիրլէր:

Յ. Գ. Գ.

ԱՅՆՇԹԱՅԸՆ ԱԼԼԱՀԸ

Մալիւմ օլտըղը իւզրէ Այնշթայն չօլ մէչ-
հուր ալիմ տիր քի թապիաթտա «Իլիէթիլիթի»
թէմիլլէ էթտիլի օլ պէօյիւք մէպտէյի քէշֆ
էյլէտիքտէն սօնրա պու կիւնլէրտէ նէշը էթ-
տիլի եէտի սահիֆիլիք քիթապընտա ինճիգապ
գախտէսիլին էլզթըրիլլէթլէ միւթթէֆիլ օլ-
տըղընը իտտիա էյլէտի: Պու եազընլարտա պի-
րի պու պէօյիւք ալիմէ, «Սէն Ալլահա ինա-

ներ մը սըն» տէյու սիւալ էթմիշ, օ տա, «Պէն Սփինօզանըն Ալլահընա ինանըրմ: Լաքին ա- տէմէրին ուֆազ թէֆէք իշէրինէ գարըշան Ալլահա ինանմամ» մէալընտա պիր ճէվապ վէր- միշ տիր:

Սփինօզա 17նճի ասրտա հաշամըշ Եէհուտի պիր Ֆիլօսօֆ օլուպ, վահտէթ ի վիւճուտ (հա- մայնաստուածութիւն, փէնթէեիզմ) տէնիլէն Ֆիլօսօֆըզը հէնտիսի Փօրմիւլլարլա իսպաթ իթմէյէ չալըշտը: Սփինօզանըն էֆքեանընճա եալընըզ պիր հագիգի վարըզ պուլուճուպ, օ տա Ալլահ տըր: Վէ թապիաթ եա մախլուգաթ տէտիլիմի պու պիր վարըզըն եանի Ալլահըն թարզ ը իզհարը տըր: Վէ պու կիւն պիւթիւն քեանաթիւ հանի պէօյիւք ճիհանլարը վէ քիւ- չիւք զէրրէյէրի պիր մէպտէ իլէ իյզահա գալ- գըշան պու ալիմ հանի Այնշթայն տախի ալէմ- տէ հագիգի օլան պիր վարըզ պուլուճուտըն- նա վէ օնուճ տա Ալլահ օլտըզընա իման էտի- յօր: Վէ պու իմանընըն էասը չու օլմագ կէ- լէք տիր, քի պու վասի ճիհան, միլիօնլարճա նուր սէնէլէր ուզագ օլան գըսմլարընա վարա- նատէք պիր միւքէմէլ սիսթէմ տիր:

Այնշթայնըն պու թագրիրինտէ շայան ը տիգգաթ պազը նօթթալար վար տըր. Էվվէլա, իմին էն օն քէշֆիյաթը ճիհանը ճանսըզ վէ չիսիդ մատտէ իլէ տէյիլ, իլլա անճագ Ալլահ իլէ թէֆսիր էտէպիլիյօր: Իլմ պուլույօր քի պու քեանաթտա մատտէտէն զիյաուէ Ալլահ տըր հագիգի օլան վարըզ, գիրա պիւթիւն քեանաթ պիր սիսթէմ տիր, վէ պու սիսթէմ մագալ պիր ալէմ տիր: Օնուճ մէպտէլէրինի ալիմէր մատայէն Փօրմիւլլար իլէ մաթէմաթի զի տագիլիլըլ թարիֆ էտէպիլիյօրլար: Վէ հագիգաթ ը հալտա պու քեանաթ եալընըզ մատտէ տիր տէմէքտէն իսէ, եալընըզ Ալլահ տիր տէմէք տահա զիյատէ մագուլ տըր:

Սանիէն՝ Պու ճէվապտաքի թէնագուզ շա- յան ը տիգգաթ տըր: Եալընըզ մէվճուտ օլան Ալլահ հէր պիր կիւնէլին, հէր պիր սէյյարէ- նին, հէր պիր գէրրէնին վէ հէր պիր էլէքթրօ- նըն իճրաթընտա ամիլ վէ հաքիմ իքէն ա- տէմին իճրաթընտա անա էհէմմիյէթ վէրմէզ տէմէք փէք միւթէնագըզ տըր: Հէր պիր գէր- ըլ վէ պիլիտէն միլիօնլարճա նուր սէնէսի տիգգտա օլան մէֆրէթ կիւնէլէր Ալլահըն իյհարը օլարգարը իշիւն Անըն տիգգաթ վէ ի- տարէսինէ լաիլ իսէլէր, չու տիկէր գէրրէլէ- րին եանի առէմէրին, պու վասի քեանաթը

քէնտի ազլ թէրագիսինտէ էօլլիւպ պիլէն առէ- մին հայաթը, նիշիւն օլ Ալլահըն նագար ը տիգ գաթընա շայէսթէ օլմասըն: Օ առէմ քիւլիւք օլսըն, պէօյիւք օլսուճ, ճահիլ օլսըն ալիմ օլ- սըն, անըն Ֆիլլէրի էհէմմիյէթիւ սալըսըն՝ էհէմմիյէթսիգ սալըսըն, եէթէր քի այնի Ալ- լահըն իզհարը տըր: Ալլահ պուճալարա գարըշ- մագ տէմէք միւթէնագըզ տըր:

Սալիսէն, Սփինօզանըն Ալլահընտա մալիմ պիր նօգսան վար տըր քի Այնշթայն տախի ա- յնի խաթայա տիւշիւյօր: Վահտէթ ի վիւճիւտ Ֆէլէթէսինին եանի փանթէիզմին պէօյիւք խա թասը չուրատա տըր քի օ՝ առէմտէք շախսի- յէթին մանա վէ էհէմմիյէթինի կէօրմէգտէն կէլիյօր: Առէմտէք շախսիյէթ Ալլահըն շախ- սիյէթինէ իշարէթ տիր: Վէ առէմին շախսի- յէթի քէնտիսինին Ալլահընքինտէն միւթէֆէր- ըիգ պիր շախսիյէթ օլտըզընը թէէյիտ էտէր- Առէմտէ «Պէն» տէյէն գուվվէթի տօղրու եօլ- տա թահիլ վէ թարիֆ էտէրսէք, օ՝ հէմ Ալ- լահըն պիր շախս եանի «պէն» տէյէն պիր գաթ օլտըզընը հէմ տէ առէմին «պէն»ինին Ալլահըն «պէն»ինտէն միւթէֆէրիգ օլտըզընը իսպաթ էտէր:

Բապիէն, Այնշթայն պու պէօյիւք ազլը վէ աճայիպ քէշֆիյաթըլա վէ Սփինօզանըն Ֆէլ- սէֆէսիլլէ Ալլահըն առէմի սէվէն վէ առէմ- տէն սէվիլէն պիր գաթ օլտըզընը պուլաճմամըշ տըր: Վէ պու զարիպ տէյիլ տիր: Ալլահը՝ Փէ- տէրիմիլ տէյու պիգէ կէօսթէրիպ պիգի էվ- լատլար մագամընտա քէնտիսինէ ճէզպ էթմէք Ֆէլէթէսինին իշի տէյիլ Գրիստոսըն իշի տիր: Պու սըրըռ առէմիյէրէ քէշֆ էտէն Գրիստոս տըր:

Մատտիյուճըզ առէմէ, «Սէն չու մատտի գուվվէթիլէրին պիր մէճմուլի սին» տէր, Փան- թէիզմ՝ «Սէն հալընըզ մէվճուտ օլան Ալլահ իւմմանընտա պիր գաթիլէ սին» տէր, Փէսի- միզմ, «Սէն մագաթտսիգ վէ զայէսիգ օլան չու գուվվէթիլէր մէճմուլիտէ շապալայան վէ էն- ճամ մատուլիյէթէ հիւքմ օլուճմուլ պիր զէրրէ սին» տէր: Տիկէրի «Սէն զօրպագ վէ ճէպպար Մէլիյին էլի ալթընտա պիր քէօլէ սին» տէր: Գրիստոս իսէ առէմէ կէլիպ օնա իլըմէթ է- տէրէք օնա՝ «Պիւթիւն քեանաթըն մէնպար վէ պու կիւն անըն հէր պիր գէրրէսինին մէվճու- տիյէթինտէֆաիլ օլան գաթ սէնին Փէտէրին տիր վէ սէն օնա լայըզ պիր օղուլ օլաճագսըն» տէր: Վէ պուճը էօյրէնմէք իշիւն Սփինօզա վէ

Այնչթայն, ֆիլոսոֆ վէ նատան, ալիմ վէ ճահիլ, Բրիստոստան թալիմ վէ թէնվիր օլունմագ կերէք տիրէր:

Յ. Գ. Գ.

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

ԱԼԼԱՀ ՀԱԳԳԸՆՏԱ ՄԱԼԻԻՄԱԹ

«Ձերա պազըլարընտա Ալլահ հագգընտա մալիմաթ եօգ տըր» տէտի Պօղոս առաքեալ (1 Կորն. 15, 34): Պու թապիրլէ Պօղոս, օլ վազթտա ճարի օլան իմանսըզըզըն սըրըրըն խապէր վէրիյօր իտի: Ատէմլէր նիչի՞ւն Բրիստոսըն գըյամընա ինանմայօրլար, նիչի՞ւն էօլ մէմէզլիյէ ինանմայօրլար, նիչի՞ւն կիւզէլ ախլազ քէօթիւ իւլֆէթ իլէ պօղուլմուշ իտի: Ձիւն քի անլէրտէ Ալլահ հագգընտա մալիմաթ եօգ իտի:

Պու կիւն օգումագ վէ եազմաղը պիւմէյէն պիր էհալի իթիգատաթ ը պաթըլէտէն գուրթուլմագ: Պու կիւն իլմի տաիրէտէ մալիմաթը օլմայան էհալի թապիւթըն օլ վասի գուվ վէթ մէնպաընտան իսթիֆատէ էտէմէյէճէք տիր: Պու կիւն ֆիւնուլն ը զարիֆէ հագգընտա մալիմաթը օլմայան պիր էհալի գապա վէ նէչէսիզ պիր էօմրտէն գուրթուլմայաճագ տըր: Պու կիւն Ալլահ հագգընտա մալիմաթը օլմայան էհալի ախլազի ֆէսատտան վէ ճիւրմ ու ճինայէթտէն տղատ օլմայաճագ տըր: Ալլահ հագգընտա մալիմաթ տէմէլէ սալթ պիր թագըմ իլմ ի իլահի պահսլարը եախօտ ֆըրգալարըն մէրասիմ վէ ազախտի հագգընտա վուգուֆ տէմէք իսթէմէյօրըզ, իլլա Ալլահըն հայաթա օլան ալագասընը վէ պիզլիմ քէմալըմըզ իչիւն անըն իրատէթիւնի պիւլէրէք, պու պիւկիյի հայաթա թաթպըզ էթմէմիզի տէմէք իսթէրիզ: Իլմի մալիմաթ թապիւթըն գուվվէթլէրինի վէ անլէրտէ ճարի օլան գախտէլէրի քէչֆէտիպ՝ անլէրի հայաթա թաթպիզ էթտիյի կիւպի, էհալիմիզ հուրր պիր ֆիքըրլէ տինին էն եիւքսէք հագիդաթլարընտա փէրվէրտէ օլունարագ օլ հագիդաթլարըն ամէլի հայաթա թաթպըզ էթմէլի տիր: Պու մալիմաթ իսէ կիւզէլ ախլագա թէմէլ օլուր:

Ալլահ հագգընտա էհալիյէ մալիմաթ վէր

մէք էվվէլա հէր պիր միւմինին վազիֆէսի տիր: Միւմին Ալլահը քէնտի թէճըրպէսի իլէ պիւլիւր, վէ օ՝ պու մալիմաթը էթրաֆընտա պուլունանլարա վէրմէլի տիր:

Պու մալիմաթը վէրմէք աիլէճէ պիր վազիֆէ տիր: Վալիտէյն քէնտի էվլատլարընա Ալլահ հագգընտա մալիմաթը աիլէնին փաք մուհիթինտէ վէրէպիւլիւրլէր: Աիլէտէ տինի պիր հայաթ պուլունմալը տըր:

Պու մալիմաթը մէքթէպլէրտէն մէմուլ էտէրիզ: Վազասա պու տլյարտա մէքթէպլէրտէ տինի թալիմ վէրմէք մէմուլ տըր: Վաքին էրմէնի մէքթէպլէրինտէ տինի հայաթ պուլունմասընը մէմուլ էտէր իզ: Բիլիսէ Փարզլարընը թէէքիտ էթմէյէրէք շակիրտլէրէ սատէ վէ սաղլամ տինի թալիմ վէրիլէպիւլիւր:

Պու թալիմ՝ քիլիսէնին էն մուհիմ վազիֆէլէրինտէն տիր: Մինպէրին վազիֆէսի ճէմաթա Ալլահը թալիմ էթմէք տիր: Կիրակի մէքթէպիւլին վազիֆէսի պու տըր:

Պու պապտա էհալիմիզին հալի նէ՞ տիր:

Իթիքաֆ էթմէյէ մէճպուր ըզ քի արամըգտա էն պէլլի նօգսան պու ճիհէթտէ տիր: Պու կիւն կէնճլէրիմիզ Ալլահ հագգընտա օլան մալիմաթտան ֆէնա պիր սուրէթտէ մահրում տըրլար: Պէօյիւք միլլի ֆէլաքէթիմիզին նէթիճէսինտէ Առաքելական վէ Աւետարանական քիլիսէլէրիմիզտէ բուհանի մէմուլըրաճա պիր զըլլէթ հիւքմ էթմէքտէ տիր: Ամէրիգատա վէ նիչէ սաիր եէրլէրտէ կէնճլէրիմիզ Բիթասլ ը Մուգատտէսէ վէ Բրիսթիան թալիմլէրինէ տաիր փէք ճահիլ հալտա պուլընըյօրլար: Ումուլ էհալիմիզին հայաթընտա Ալլահ հագգընտա մալիմաթ փէք նագըն տէրէճէտէ պուլունույօր: Պօղոս առաքեալ քէնտի պէմանընտա ճարի օլան պու՝ ճէհալէթտէն տօլայը օլ վազթըն Բրիսթիան էհալիսինին իհմալըզընը թագպիւհ էթտիյի կիպի, պու կիւնքի ահվալ իչիւն տէ հիւճապ էտէճէք մէվկիտէ պուլունույօր ըզ: Նիչէ կէնճլէրիմիզ իչիւն տինի հագիդաթլար վէ «Ալլահ հագգընտա մալիմաթ» իթիգատաթ ը պաթըլէ սընֆընա գօնուլմուշ տըր: Ալտանմայալըմ, «Բէօթիւ իւլֆէթ կիւզէլ ախլագը պօղար»: Ախլագը եիւքսէք վէ փաք հըֆօզ էթմէք իչիւն Ալլահ հագգընտա մալիմաթ էլլէմ տիր:

ԻՐՄԷՆԻՆԻՆ ԳՐԾԸ ԵԱՆՄԱԶ

Փետրվար 13 իտի, պիր այ գատար պեր տէվամ գար եաղարդտան սնրա, կիւնէչ չօգտան պէրու պուլուլար արգասնտա կիզլէտիյի ալթուն պաշնը կէօսթէրմիչ, հալա պահար կիպի միւլայիմ վէ փարլագ իտի: Սօգաղարտաքի գար եղընլարը իւզէրինտէն էլլէրինտէ պիր գաչ տալ գուրու զինտիյան չալսը օլարագ, չօճուգ, դատըն, էրքէք աղիմ պիր գալապալըգ գօշուշուօր իտի: «Նէ տիր պու» սիւալըմա, քէնտի լիսանլարընճա «Տէրէնտէչ (Տիարընդառաջ) տէրէնտէչ, գըշը եազաճաղըգ» ճէվապընը վէրտիլէր: Պէն տէ պէրապէր կիտիպ՝ Լուծաւորչական քիլիսասը հալլուսունտա եղըլմը պիր քէօմէ չալը կէօրտիւմ: Իչէրտէ խօշ մագամլա չարականլար սէօյլէնմէք տէ իտի: Սաաթլարճա սիւրէն խըզմէթտէ պէն Թրքախօս օլտուղումտան, անճագ «Փրկիչ» վէ «Յիսուս» լուզէթլէրինի անլատըմ, պու շիրին լուզէթլէր պանա պէլիզ պիր վազտան զիյատէ թէչսիրի տիւշտիւ: Եէթէր քի ալաղլարընտան ալագ գապլարընը չըգարմը ճէմաթ գուրու հասիր իւզէրինտէ էյիլիպ գաղգարագ էյլէտիլէրի իպատէթ Փրկիչ Յիսուսըմըգա իտի: Եէթէր քի գատընլար գօլլարը, պօլունլարը, ալաղլարը աչըլմամը, սաչլարը քէսիլմէմիչ վէ պաշլարը էօրթիլիլ օլարագ (1 Տիմ. 2: 9, 10: 1 Պետ. 3, 1-6) միւլհէմ քէլամլարա իթաաթէն անլալամատըլարը քէլամլարը հիւրմէթ իլէ տինլէյօրլար իտի: Խըզմէթ պիթտի: Ճիւլմէմիչ հալլուտա չալը եղընը էթրաֆընա թօփլանտըգ: Հէր քիմ քի չօգ փարա վէրիլ իսէ չալը օ եաղմալը իտի: Իքի իխթիյար մուլ էլլէրինտէ կէչիպ չալը եաղտըլար: Չալը եղընը եանտը: Ալէվ թա չան գուլէսինէ գատար չըգտը, էհալի մէճուսիլէր կիպի ալէվի սէյր էտիպ, «Գըշը եաղտըգ, արթըգ օսանճը օճագ պաշլարըմըգտան չըգալ թարլա վէ պաղչէճէրիմիզէ կիտիպ՝ իչէրիզ: Էթրաֆ չէհր վէ գասապալարա կիտիպ չօճուղլարըմըգա էքմէք գազանըրըգ» տէյիպ՝ ուն վէ պուլղուր չուվալլաընա գօյարագ անլէրին իչինէ պէրէքէթ տիւշտիւն տէյու օրատան պիրէր եանմը չալը փարչասը ալըպ կիթտիլէր: «80 սէնէ տիր պէօյլէ գըշ կէօրիւլմէմիչ, օճագտա եազաճաղըմըգ պիլէ գալմատը, գըշը եաղտըգ» տէյու մէսէրէթ իլէ էլլէրինէ գօշուշուօրլար իտի: Լաքին իքի կիւն սօնրա սէմանըն թէքրար գարարտըրընը

եաղմուր տէօքէն պուլուլարը, կիւրիւլթիւ վէ շիւշէլէրէ գարըշարագ ըսլըգ չալան չարգ իւզկեարընը, վէ աալա էրիմէյէճէք կիպի գալըն կէօրիւնէն ճէպէլ Ագրանըն պաշնը գապլայան գարը կէօրտիւլիւմտէ քէնտի քէնտիմէ, «էրմէնինին գըշը եանմագ» տէտիմ: Պունտան 53-54 սէնէ աղտէմ պէն Այնթապա կիթմիչ իտիմ, օ գէման քիւլիւք օլուպ՝ գօլլէմ տէրսլէրինի ալամագ օլտուղումտան օրթա մէքթէպ տէնիլէն պիր մէքթէպէ կիտէր իտիմ, օրատա թաալիլէր ասըլը պիր օտա վար իտի: Պիր գըղա սօրտում, «Պուրասը նէ՞ տիր, օ ճէվապէն «Պուրայա թանգարան տէրլէր, կէնճէր պուրայա թօփլանըպ՝ «Ահ կիլիկեամ, վահ կիլիկիամ, սէնտէմի օլտուն վիրանէ» չաղըրըլար» տէտի, պէն օ գէման նէ կիլիկիայը, նէ տէ վիրանէյի անլար իտիմ: Կիլիկիա խարապ օլտու, Այնթապըն կիւզէլպինալարը վիրանէյէ, քիլիսալարը սինամայա, գօլլէճլէրի տրամայա թահվիլ օլտու, օլ գէման թանգարանտա կէօղլէրինտէն եաչլար աղըտան կէնճլէրիմիզտէն պաղըլարը էլան Ամէրիգանըն աղատ քիւրէրէ ի հալմասընտա, պօլ վէ չէն մուհիթի իչինտէ, րահաթճա եաչարքէն պիլէ, «Ահ կիլիկիամ, վահ կիլիկիամ, սէն տէ մի օլտուն վիրանէ» տէյէրէք պէյաղլանմը, քէտէրտէն պիւրիւշմիւշ եանագլարընտան աճը կէօղ եաչլարը աղթտըղլարը պիր գէմանտա, էրմէնինին գըշը նա՞սըլ եանմը օլուր: Մուհաճէրէթին մուգալլամ սէնէլէրի գարֆընտա, ֆէլաքէթ վէ սէֆալէթ ֆուրթունասը իչինտէ չաղանան միլլէթտաչլարըմ իլէ Հալէպտէ իտիմ, ինկիլիզ կէլտի, «Գըշըմըգ եանտը, արթըգ սէլամէթէ չըգտըգ, գար վէ պուլ օլմագ» տէյու սէվինէրէք կէօչէպէ կիպի փըրթըլարըմըգ թօփլալըպ՝ Սիւրիանըն քէօչէլէրինէ, վիրան օլմուշ պախչէլէրիմիզէ վէ եանմը խանչէլէրիմիզէ տէօնտիւք: Եինէ էսքի թաս էսքի համամ: Մուհամմէտին թապիլէրի տին ի իսլամը վագ էթմէք իւզրէ տիւնեայա սալտըղլարընտա, էլլէրինտէ գըլըն օլարագ եօլա չըգտըլար, վէ հալա պու կիւնէ գատար էրմէնինին հուգուգուու գաթ էթմէք իչիւն գըլըն էլլէրինտէ օլտուգճա էրմէնինին գըշը նասըլ եանմը օլուր: Աթալալըմըգ «Մարտ չըգմայընճը տէրտ չըգմագ» տէրլէր իտի: Տուա էտէճէյիմիզ չօգ մէսէլէլէրիմիզ վար, քիլիսալարըմըգն տիւշկիւնլիւլիւ, կէնճլէրիմիզին մարուգ օլտուղու տինսիլիք, ախլագսըգ, օրըլարըմըգ, մէքթէպլէրիմիզ, մու

հաճէրաթտա էլան փէրիչան հալտէ եաշայան միլլէթտաշլարըմըզ վէ եէքտիկէրինի էօլտիւրէն չիրքէթ ազալարըմըզ օլտուգճա՝ գըշըմըզ եանմամըշ տըր, Մարտըմըզ չըգմամըշ տըր: Տիգգաթ էտէլիմ օլմայա քի չօլ գարը կիպի օղլաղըմըզ իլէ պէրապէր սէլէ կիտէլիմ: Էլ հասըլ, թալան վազթընտա սաղ իքէն չիմտի ղայալ օլմուշ էվլատարը պուլունան վէ օգիւնօսուն էօթէսինտէ մէլէյէն գուզուլարընըն սէսինի իշիթմէյէ հասրէթ չէքէն կէօղիւ եաշը, տէրալէր եուվասը, էրմէնի վալիտէլէր օլտուգճա, գըշըմըզ եանմազ, Մարտըմըզ չըգմազ «Գալմըմ գըզընըն հէլաքընտան տօլայը կէօղլէրիմ կէօզ եաշընտան պօզուլտու» (Մէրսիյէ 2, 11), «Եա Բապպ, պազ վէ նազար էյլէ, քիմէ՞ պէօյլէ եափտըն: Եէրին տէօրթ ուճլարընա նասըլ աթըլմըշ ըզ:»

ՕՍԱՆՆԱ Ս. ԱԲԷԼԵԱՆ

Քէսապ

ՀԱԳԻԳԻ ՍԵԼԱՄԵԹ

Սիգէ սէլամէթ պրագըրըմ, սիգէ պէնիմ սէլամէթիմի վէրիիմ: Պէն սիգէ տիւնեանըն վէրտիյի կիպի վէրմէմ, գալպինիզ խալփ ու իգթիրապտա օլմասըն:

ՅԻՍՈՒՍ

Վէ քագտիւի իւզրէ տավէթ օլունուպ Ալլաիք սէվէնլէրին էյիլիյի իչիւն հէր շէյին պիր իփտէ իշլէտիյին պիլիքիզ: Զիրա էգէլտէն պիլ տիյի փիմսէլէրի փէնտի Օղլունուն սուրէթինէ միւշապիի օլմաղա քագտիր էյլէտի, քա փի չօզ պիրատէրլէր արասընտա օ իլփ օլա: Վէ քագտիր էթտիյի փիմսէլէրի տավէթ էյլէտի, վէ տավէթ էթտիյի փիմսէլէրի թէպրիր էյլէտի. վէ տալի թէպրիր էթտիյի փիմսէլէրի քագիզ էյլէտի:

ՊՕՂԱՍ

Մարուֆ միսիօնէր Զուլմըր նազլ էտիյօր քի միւսլիմանըն պիրի ինճիլ ի Շէրիֆի օգուր իքէն անըն իչինտէ պազը մահալլէրինէ իշարէթ գօյօր իտի: Քէնտինէ «Նէ՞ եափըյօրսըն» տէյու սօրտուգլարընտա, «Յիսուսըն սէօղլէրին տէ Քրիստիանլար հանկիլէրինի թութմայօրլար օնլարա իշարէթ գօյօրըմ» տէտի: Ինճիլտէ էփէյի եէրլէրէ իշարէթ գօյմուշ իտի:

ՄՈՒԽԱՊԷՐԱԹ

ՇԵՀԻՏԼԷՐԻՄԻՉ

Ա.

Հէր սէնէ Ապրիլ 24 ինճիլ կիւնիւ շէհիտլէրիմիզին զիքրինէ թախսիս օլունմուշ միլլի մաթէմ կիւնիւ տիւր: Օ կիւնտէ շէհիտլէրիմիզին բուհլարըն էօնիւնտէ պաշլարըմըզ էյիպ սիւքիւթ իլէ տուրուր վէ օնլարա գալպիմիզին էն ճիտտի իշլիրաքընը վէ բուհումըզն էն հիւքսէք վէ էն ալա հիւրմէթինի թագտիմ էտէրիզ:

Օ կիւնիւ խայալ էտէրիմ քի նասըլ կիւնէնին բահաթ ուլգուսընտան ուլանտըրըլու՝ սալ խանէյէ կէօթիւրիւլէն գօյունլար կիպի ճէլլատարըն էլի իլէ էօլիւմէ տօղրու միլլէթին էն կիւզիտէ վէ էն նատիտէ էվլատարըն կէօթիւրիւլտիւլէր:

Պէն օ վագանըն տիրի շահիտի իմ: Ալլէլէրիմիզ, էվլատարըմըզ, սէվկիւլիւլէրիմիզ եանընտան ալընըպ՝ մահպէսէ վէ անտէն կիւնէ եարընտա Այաշ վէ Զանկըրըյա տօղրու ասքըրլէր իլէ իհաթա օլունմուշ օլարազ կէօթիւրիւլտիւլէր: Էտիպլէր, շաիրլէր, միւլէլլիֆլէր, ալօզաթլար, մէպուսլար, Ազգային ժողով աղլարը, տօգթօրլար վէ թիւճճարլար ատի ճանիլէր կիպի կէօթիւրիւլտիւլ տաղ պաշընտա պիր գըշլայա տօլտուրուլտուգ, օրատան պիր գըշլայա կէօթիւրիւլտիւլ գաթլ օլունմազ իչիւն: Օ կիւն տիւնեա թարիխինին գայտ էթմէտիյի էն պէօյիւք, էն վասի վէ էն վահշի ճինայէթին Փէրմանը վէ իլանը կիւնիւ իտի: Պիր պիւթիւն միլլէթին մատտի, մանէվի վէ ազլի մէվճուտիյէթինի մահվ էթմէք գաստ էտիլմիշ իտի:

Պու աֆէթին, պու գան վէ գըթալըն իչինտէն պախթըն աճայիպ պիր թէսատըֆը իլէ գուրթուլմուշ օլուպ՝ պու կիւն սաղ սէլիմ գալէմ էլիմտէ՝ օ մէնգարէյի խայալ էտէր իքէն, դալպիմ գան աղլար վէ քէնտի քէնտիմէ սօրարըմ, «Նի՞ չիւն աճէպա, նիչիւն օլտու, պունտան իճթինապ էթմէք չարէսի եօ՞գ մը իտի, հիչ տէյիլ տահա ազ զիյան իլէ գուրթուլտմա՞գ մը իտիք»:

Պունըն իչիւն շէհիտլէրիմիզի թագպիհ վէ հիւքմ էթմէք ատալէթ տէյիլ տիր: Փնլարտան չօղլարը միլլի պիր ալտիյալ վէ հիւրըրիյէթ աշգը իչիւն Փէտա օլտուլար, չօղլար իսէ հէր շէյ-

տէն պիտապէր օլարագ, սատէճէ պիր ճինսէ վէ պիր տինէ ախտ օլտուգլարը իշին իսքէնճէ-լէր իլէ թէլէֆ օլտուլար: Գատընլար, պաքիւրէ-լէր, մասուլար, վէ քէնտի ախլէսինին հայա-թընը թէլէմին էտիպ՝ ինսանի ֆարգընը իֆա էթմէքտէն պաշգա հիչ պիր չէյ տիւշիւնմէյէն պիւարէլէր ճանվէրլէրին փէնչէլէրինտէ փարէ լէնտիլէր: Պուսլար իշին քիմ մէսուլ տըր: Իշթէ պու սուլարն ճէվապը պէնի տահա գիյա-տէ տէհէթէ տիւշիւրիւր, վէ հալա սաղ օլուպ հաշաուրղըմ իշին ատէթա հիճապ էտէրէք գա պահաթ հիսս էտէր իմ:

Պու տէֆա Ապրիլ 24 միւնասէպէթիլէլէ Հայրենիք զազէթասընտա եազըլան պէնտ ի մախսուս պու սիւալա տողրուտան վէ տօլայը-տան պիր ճէվապ օլտուղու իշին օնու զիքը էթ-մէք իսթէրիմ: Հայրենիք պի հազըն չէհիտ-լէրիմիղի թէպըրիլէ էթտիքտէն սօնրա չէօյլէ եազըլօր:—

«էյէր գապահաթըլարը արայաճաղ իսէք, ումուսի սուրէթտէ պիզլիմ միլլի հայաթըմըլ-տա մէվճուտիլէթ հազըր գազանմըլ օլան յե-ղափոխական քէշիլաթլար տըրլար, քի օնլար էհալլիլ լազըմ օլտուղու գատար հազըրլայա-մատըլար, սօն տազիգէյէ գատար տիւշմէնի թանըլամատըլար, տիւշմէնին տախիլի թէր-թիպլէրինի, օնլարն չէթանի թէտպիրլէրինի վէ ինսանիլէթէ մուսալիֆ օլան իշլէմէք թարզ լարընը սէչմէք, անլամաղ իգթիտարընտան մահ րուս օլտուլար: Սատէտիլ իմիտլէրէ գափըլպ Գիրիսթիան իվրօփա իզէրինէ իմիտ գօյտու-լար: Կանն էյլէտիլէր քի եիւքսէք մէպտէլէր խաթըր իշին օնլար թէհիլէլի տազիգէտէ ֆարգսըլ տուրմայաճաղար, պիզլիմ էհալլիմիղ իշին»:

Հայրենիք պու սէօղլէրի եազտըգտան սօն-րա թէէքիտ էտիլօր քի կէչմիշտէն իպրէթ ա-լարագ խաթալարըմըլը իսլահ էտէլիմ վէ մէ-թօտըմըլը տէյիշտիլէլիմ:

Հայրենիք պու իզրարը իշին թէպըրիլէ շայան տըր: Եազըն գէմանլարտա հազիգաթըն պէօյլէ աչըզ վէ ճիտտի իլան օլունտուղունու կէօրմէմիշ իտիմ: Իզրար էթմէլի իմ քի պէն պիւթին էօմրիւտէ պու ֆիքըտէ, պու թա-սավվուրտա իքէն պիլէ պէօյլէ աչըզտան եազ-մաղա ճէսարէթ էտէմէլ իտիմ: Յեղափոխա-կան կազմակերպութիւնլար գապահաթըլ վէ մէսուլ օլտուն... նիշիւն... նէյէ... Պիր թիւճաւըն իֆլաւընա մը, պիր ախլէնին խա-

րապընա մը, պիր Հայըն գուլմ չէքմէսինէ մի, պիր պաքիւրէնին ալանէն թէրգիլիմէ մի, պիր պի կիւնահ մասուլըն ճանվէր ախլէրինտէ փարէլէնմէսիմէ մի... Պա՛յր, պիր միլիօն ինսանլարըն էն միւտհիշ, էն գալիմ էօլիւմ իլէ գաթլ վէ իմհասընա, եիւզ պինլէրճէ Հայ ֆիքը լէրինին վէ տաղանդլարընն եէր իլէ եէքսան օլմասընա, եիւզ պինլէրճէ Հայ պաքիւրէլէրին էսարէթտէ թիւրք, Արապ, Գիւրտ քէյֆինէ մատտէ օլմասընա, եիւզ պինլէրճէ Հայ օճազ-լարընն սէօյիւնմէսինէ, միլիօնլարճա սէրվէ-թին մահվընա, քիլիսէլէրին ախըրլարա թահ-վիլինէ վէ պագի գալան եիւզ պինլէրին սէֆա-լէթ վէ փէրուշանիլէթինէ...:

«Եթէ մեղաւորներ պիտի փնտոենք, այդ րնդեանուր կերպով մեր իրականութեան մէջ գոյութեան իրաւունք ստացած յեղափոխական կազմակերպութիւններն են»:

Իշթէ պիր իզրար, աչըզ, ճիտտի, ամմա տէհէթըլի պիր իզրար, վիճտանըն էն տէրին թէլիլի վէ թէատտիսինտէն հասըլ օլան պիր իզրար, վէ սէպէպի տախիլ զիքը օլունուլօր:

Ա. Եհալլիմիղի լազըմ օլտուղու գատար հազըրլայամատըլար: Վազաա հէր հանկը պիր իշի իզէրինէ ալանլար եանըլապիլիւր, չիւնքի ինսան տըրլար, լաքին իշին էհէմիլէթինէ կէօ րէ օ վազիֆէյի տէրիւհտէ էտէնլէր քէնտիլէ-րինտէ եէթէր գատար իգթիտար վէ լիյազաթ կէօրմէզլէր իսէ մէսուլիլէթի ալմամալը տըր-լար: Ալէլիսուտուս նէ վազթ մէսէլէտէ պաշգա-սընըն հազըր վէ հայաթը մէվզուր պահա իսէ՝ օրտա եանըլմազ աֆվ օլունուր պիր խաթա տէ-յիլ տիր: Ախլէրին հիսապընա գուլար օյնանըլ-մազ, պիր միլլէթին հայաթը վէ մէվճուտիլէ-թի իլէ օյնայանլար իլք տէֆա օնլարըն ըիզա-սընը վէ վէքեալէթինի ալմալը իտիլէր, սանիէն քէնտի քէնտինի էօլչիւպ, թարթըպ օ իշին հազըրնտան կէլէճէյինէ եազընէն գանաաթը օլմալը իտի: Եօգսա էյի եափամատըմ, պիր միլիօն էօլտիւ, պու օլմազ: Եհալլիլ հազըր-լամազ... էյէր էօմրիւտէ անլամատըլըմ վէ մանասըզ պիր չէյ վար իսէ պու քէլիմէ տիր: Հէր նէ գէման հէր քիմէ սօրտուս իսէ հալա պիր ճիւզի գանաաթ պախշ էտէճէք ճէվապ ա-լամատըմ: Ազլի, ախլազի վէ իգթիտար հա-զըրլամազ տէմէք իսէ տէյէճէյիմիղ եօգ տըր, լաքին սիւահ, յեղափոխութիւն վէ օլան հարա-քէթլէր պաշգա պիր նէվ հազըրլըլը իմա էտի-լօրլար:

Վահճի օլմագլէ պէրապէր թէշքելաթը, օրտուսը, տօնանմանը օլան պիր միլլէթէ գար- շը հազըրլամագ... տէհրլէրտէն պէրրու սիլահ վէ ասքէրլիք եիւղիւ կէօրմէմիշ պիր էհալիյի, օնտա տա Պալգանլարտան թա Արապիսթանա, Գաւգանսիտան թա Կիլիկիայա գատար Թիւրք, Բիւրտ, Չէրքէզ, Արապ, Թիւրքմէն կիպի պար- պար պիր քիւթլէ իշինէ տաղըրմըշ վէ սաջըրմըշ պիր միլլէթի հազըրլամագ խիւլեասը, Տօն Բի- շօթլուղըն էն ատի նէվի տիր: Էտիրնէտէն Պաղ տատա գատար, Էրզրումտան Այնթաքիայա գա տար սիլահ տաղըրտաճաղըզ, էհալիյի թալիմ էտէճէյիզ, թէշքելաթ եափաճաղըզ, հազըրլա- յաճաղըզ, նէֆէր, գօմանտան, սիւվարի, եա- յան, թօփնու, ճէնէրալ... քիմէ գարշը, գօ- ճաման պիր Օսմանլը օրտուսընա, սայըտա օն եիրմի միսլիմիզ օլան ճանվէր պիր էհալիյէ գարշը... Պու սիլահլար նա՞սը կէթիրիլէճէք, նէ՞րտէ տէփօ էտիրլէճէք, էհալի նասըլ թալիմ օլունաճագ, պու սիլահլար, թիւֆէնքլէր, թա- պանճալար պիրլէճէ կէլիպ մէմլէքէթէ կիրէր իքէն Թիւրք հիւքիւմէթի ուլգուլա՞ մը եաթա- ճագ, պէնի թալիմ էտէրլէր իքէն քիմսէ կէօր- մէյէճէ՞ք մի, եաթօտ պէն սիլահ գուլլանաճագ իսէմ հալիմ նէ՞ օլաճագ, պունլար էօյլէ սուալ- լար տըր քի պիր թանէսինի սօրուպ տա ճէվապ ալմագ դահմէթինէ կիրէն օլա իտի, պու խա- թայը եաթիմաղա մէյտան գալմագ իտի: Արա սըրա պու կիպի սէօղլէր իշիտիր իզ, պաղէն պէօյիւք պիր իճատ եա պէօյիւք պիր քէշֆի- յաթ եաթիմըշ կիպի եաթօտ մէշհուր պիր գահ- րիմանլըզ կիպի զիքր օլունուր, հաթթա դաղէ- թա սահիֆէլէրինտէ եազըրը: Ֆիրան մէքթէպ տէ սիլահ թալիմինէ (զիմալաթժուքիւն) միւ- սաստէ էթմէմիշլէր, վէ օ գաթլար ատէթա խային կիպի թէլագզը օլունուրլար: Պիմէմ քի էլմա չէքիրտէյի գատար ազլը օլան պիր քիմսէ պու սէօղլի նասըլ սէօյլէր: Պու գատար ճահիլ պիր ինսան թապիի խայալ օլունաճագ, սէօղլէրի եազանլար տա պիրլէրլէր քի պու միւմ քին տէյիլ, եանլըշ տըր: Պէյնսիզլիյին, թէտ- պիրսիզլիյին, համագաթըն սօն նիհայէթի տիր, լաքին պէօյլէ սէօյլէմէք գուլաղա խօշ կէլտի- յի իշին, ալըշլանաճագ վէ աղգասէրլիք թաճը կիլինմէք իշին սէօյլէրլէր վէ եազարլար:

Հազըրլայալաւալար, նէյի հազըրլայօր- սըն, չու գալալը սիլահ եիւղիւ կէօրմէմիշ է- հա՞լիյի մի... չայէտ հազըրլայապիլսէք, թէ- փէտէն թըրնաղա գատար իւզէրլէրինի սիլահ

իլէ տօլտուրսագ, պիրէր թանէ տէ գուլագլարը իւզէրինէ ասապիլսէ իտիք, եա տիւշմէն հիշ եազլաճագտա օլտուղուն եէրտէ մուհասէրէ էյլէր իսէ, քիմ եէյէճէք վէրէճէք, պու չօլուզ չօճուղա, նէրտէն մուհիմմաթ կէլէճէք, պու ի- քի տէֆա իքի տէօրթ էտէր հագիգաթլարը էվ- վէլտէն կէօրմէյիպ տէ պու կիպի պիր վահի իայալի վէ հիշ պիր մանթըղա հիշ պիր ազլը սէլիմէ տայանաճայան էօղրիւ օրթայա աթմագ իշին ինսանի մէսուլիյէթ հիսսիյաթընտան պիւսպիւթին ոյոլմուշ օլմագ լաղըմ տըր: «Սէրչէ իլէ ուշանըն սէսի սէմալաթտան կէ- լիւր», եազըզ քի սէրչէ գատար պիրէ պիր գը- լաղուղըմըզ օլմայըպ պու կիւն մահվ վէ փէ- րուշան օլտուզ:

Կէլէճէք տէֆա օլ պիր էօղրլէրի տախի միւ թալաա էյլէյէճէյիզ վէ օնլարըն տախի մահի- յէթինի անլաճագա չալըշըր իզ:

Ա. ՆԱԳԻԱՇԵԱՆ

ՀԱՅԼԱՐՏԱ ՊԱՇԳԱԼԱՐԱ ՌԻՅՄԱԳ ԽԱՍՍԵՍԻ

Պիր չօգ խասսէլէրտէ Հայար Իսրայէլ գալմընա պէնգէրլէր: Օլ խասսէլէրտէն պիրի՝ տէրունինտէ եաշատըլարը մէմլէքէթէ սու- հուլէթլէ ուլապիլմէլէրի տիր: Պու խասսէյէ ինկիլիզէտէ Էտէփթէպիլիթի տէրլէր: Պու լու ղէթ իլէ պիր Ֆէրտին եաթօտ պիր գալմըն սա- իր պիր Ֆէրտին եա գալմըն ուսուլ վէ ատա- թընա քէնտիսինի ուլտուրապիլմէսի, եա սու- հուլէթլէ թաթպիլզ էտէպիլմէսի անլաշըրըր:

Ասրլարտան պէրու, տահա տօղրուսը, հիւր ըիյէթ եա իսթիզլալիյէթլէրինի գայ էտիպ սա- իր միլլէթլէր արասընտա եաշամաղա մշճաղըր օլտուգլարը կիւնտէն պէրու, Հայար Էտէփ- քէպիլիթիտէ մէհարէթ քէսպ էթմիշ տիրլէր: Իսրայէլիլէր (Եհհուտիլէր) հագզընտա տիւ- չիւնիւր իքէն, Իթալեան, Ֆրանսըզ, Ալման, Ին կիլիզ, Լէհ, Բուս, Բուճանիալը, Իսփանեօլ, Հօլանտալը, Արապ, Աճէմ, Ամէրիգալը վէ հաթ թա Չինլի (վէ սաիրէ) Եհհուտիլէր խաթըր- մըղա կէլտիքլէրի կիպի, Հայար հագզընտա տա տիւշիւնիւր իքէն, Պարսկահայ, Թրքահայ, Բրդահայ, Հնդկահայ, Ռուսահայ, Պուլկարա- հայ, Ռուճանահայ, Ամերիկահայ (վէ սաիրէ) Հայար Ֆիքրիմիզէ կէլիլէրլէր: Վէ պու սըֆէթ- լէրլէ միւթթասըֆ օլանլար՝ Բրիսթիյան մէմ- լէքէթլէրտէ եաշայան Հայար իսէլէր, էզ հէր ճիհէթ, մէսէլա տին, աթվար, եէվմի կէլին-

մէք ուսուցարը, աստէթէր, հիսսիյաթ և միւլիյէ, աիյասի սատազաթ, էլպիսէ, գըյաֆէթ, հիսսիյաթ, լիսան, պաղը սըրալարտա իսմ վէլազապ վէ չօգ սըրալարտա շախսի էշքեալ, բէնք, սաչ, կէօղլէր, հէմ պօյ պօս ճիհէթլէրին ճէ թապի պուլունտըզլարը միլլէթլէրտէն սուհուլէթլէ թէֆրիզ օլընամազլար: «Աթը աթըն եանընա պաղլարսան, եա խուլունտան ալըր եա թիւլիւնտէն» դարպ և մէսէլի Հայլար իւզէրինտէ իսրայէլիլէրտէն տահա զիյատէ քէմալ պուլ մուլ տըր: Ճէպընէ, եա դօրգու սէպէպիւնտէն, եա տա մէնաֆի ի շախսիյէ խաթըր իշիւն տինլէրինի թէպտիլ էտէն ազալլիյէթ միւսթէսնա օլաըղը հալտէ, հէր ճիհէթլէ Հայլար՝ Ամէրիզալը, ինիլիլզ, Բուս, Իթալիան, Պուլղար, Աճէմ, Քիւրտ, հաթթա խարիճէն Օսմանլը կիպի կէօրիւնմիւլ վէ էօմը կէշիւրմիւլ տիրլէր:

Պու տէտիքլէրիմին պիհիսապ միսալլէրինի Օսմանլը պայրաղը ալթընտա եաշատըղըմը էյամտա կէօրմիւլ իտիք: Շիմտի տէ անլէրէ պէնդէր պիր չօգ միսալլէր Ամէրիզատա կէօղլէրիմիւլ էօնիւնտէ տիր: Կիւնիւմիւլտէն իքի եիւզ սէնէ էվվէլ Ամէրիզայա պիր դաշ Հայ կէլ միւլ տիրլէր տէնիլիօր: Փէք ալա, վէ լաքին պիր ըրմազա պուլուլթարտան տիւշէն պիր դաշ սու տամաճըզլարը նիճէ իսէլէր, օլ Հայլար տա Ամէրիզա էհալիսինէ նիսպէթէն էօյլէ իտիրլէր: Արալարընտա պուլունտըզլարը Ամէրիզալըր օնլարըն հուզուրընը հիսս էթմէտիրլէր, զիրա Հայլարըն հիսս օլունաճազ թէսիւրլէրի եօգ իտի: Պունտան էլլի սէնէ էվվէլ Ամէրիզատա անճազ իքի պին գատար Հայ վար իտի: Գըրզ սէնէ գատար էվվէլ, պէնիմ Ամէրիզայա կէլտիյիմ սըրալարտա, Հայլարըն սալըսը պէշ պինէ չըզմըլ իտի: Շիմտի իսէ թալմիւնէն եիւզ օն պին գատար տըր: Պունլարըն սայքի հէփիսի Ամէրիզայա Փազիր կէլմիւլ իքէն, պու կիւն անլէրտէն գանաաթպախշ պիր աստէտի մաղազալարա, էմվալ ու էմլաքա մալիք, էվ պարզ սահիպի օլմուշ, պազըլարը տա Փապրիզաթօրլըզ, փրօֆէսօրլըզ, ալօզաթլըզ, տիւ ճիլիք, թէպապէթ, բիյասէթ ի բուհանիյէ, միւտէրիսիլիք, փօլիսիլիք վէ գօմօսիօնճըլըզ մէվէրլէրինէ չըզմըլ տըրլար: Արալարընտա Փօթօղարֆճըլըզ, հէքեաթըլըզ, բէսսամըզ, ճէվահիրճիլիք, խալըճըլըզ, մուսիգարլըզ, մուղանիլիք, միւթէնէվվի սէնաաթքեարլըզ, բէյտիօճըլըզ, էլէքթրիքճիլիք, միւհէնտիսիլիք վէ էպնիյէ գօնթրաթօճըլըզ կիպի հիւնէր, մա

րիֆէթ վէ իշլէրտէ մէհարէթ քէսպ էթմիւլ օլանլար վար: Պունլար Հայլարըն խըղէթինտէ պուլընան կիրիճիլիյէ, գէքեալէթէ, միւտաւէմէթէ հէմ իշ կիւզարլըղա ճէրհ օլընմազ իսպաթլար տըրլար:

Մամաֆիհ, հէր շէյտէն էվվէլ Ամէրիզա Հայլարը (եա Ամէրիզալը Հայլար) Եանքիլէշմիւլ օլան Ամէրիզալըրա ույապիլմէքտէ աճիպ պիր մէհարէթ իպրազ էթմիւլ վէ էթմէքտէ տիրլէր: Իհթիմալէն Ամէրիզալը Հայլար արասընտա պէշ եա օն ֆէրտ պիր միլիօն տալըր եա զիյատէ սէրվէթ ճէմ էթմիւլ տիրլէր: (Թէքմիլ ատէտինի պիլմէզիլզ:)) Օնլարը պէր թարաֆ էտէրէք, բահաթ պիր հալտէ եաշայան օրթա հալլըլարը տիւշիւնիւր իսէք, օնլարտա աճիպ պիր Ամէրիզալըրըզ կէօրիւրիւզ: Էրքէքլէր վէ գատընլար, կէնճ օղլան վէ գըզլար հէմ չօճուզլար՝ քիսվէթճէ, մօտա վէ սքայլ միհէթլէրինճէ ապա ու էճտատըր իւշ եիւզ սէնէտէն պէրու եաշամըլ օլանլարտան թէֆրիզ օլընամազլար: Հէլէ եէնի եէթմէլէրին (Ամէրիզայա չօճուզլըզտա կէլէնլէրին) վէ Ամէրիզատա տօղուպ պէօյիւմիւլ օլանլարըն չօղը էշքեալ, աթվար վէ լիսաննա թամմ (խալիս) Ամէրիզալը տըրլար: Վէ պու թէպէտտիւլ բուպաւր եա պիր մէնլ կիպի դըսսա պիր միւտտէթ զարֆընտա մէյտանէ կէլմիւլ տիր: Պաշա միւլլէթլէրին իքի ասրտա էտէմէտիքլէրինի Հայլար բուպ ասրտա էյլէմիւլ տիրլէր:

Հայլար եէվմի եաշամալարընն ուսուլըն տա Ամէրիզալըրընքինէ (Եանքիլէրինքինէ) թէմամըլլա, թապիի պիր սուրէթտէ վէ պիսսուհուլէ, թաթպիզ էտէպիլմիւլ տիրլէր: Տիւլիւնլէրի, քէյֆ ու ճիւնպիւլ ճէմիյէթլէրի, խանէլէրինտէ տօսթլարընա վէրտիքլէրի տաւէթ վէ զիյաֆէթլէրի (պէմֆուէթ վէ փապվէթ փաթթի) քեմմիլէն Ամէրիզալըրըն ուսուլընճա տըր, չու Փարզ իլէ քի Ամէրիզա ուսուլընա ազաճըզ տա Հայ ուսուլը գարըշտըրըմըլ իտիլինտէն, հէմ Ամէրիզալըրըզա պիր ազ տահա բէվնազ վէրիլմիւլ, հէմ տէ Հայլըզ պիր ազ տահա շէրէֆլէնմիւլ տիր: Զիյաֆէթլէրի տահա լէզզէթլէնմիւլ, Հայլըզլարը պիրազ տահա իզզէթլէնմիւլ տիր:

Իշպու էտէփթէպիլիթի նէթիճէսի տիր քի, սալթ գէմկիմ Հայլարըն էվլէրինէ տէյիլ, իլլա օրթա հալլըլարըն տա խանէլէրինէ կիրէճէք օլան, օ էվլէրի Ամէրիզալըրըն էվլէրինտէն Փարզլը պուլմազսըն: Միւսաֆիր օտասընըն

(փարլոր) թապանընտա եհրլի եա էճնէպի խալլար, տիվարլարտա թասվիրլէր, հէր թարաֆ տա սանտալեալար, դատիֆէլի գանէփալար, մասալար, էլէթրիթ լամպալարը, մասալար իւզէրինտէ (ալէլուսումն ինկիլիզէ) զազէթա վէթրալար, պիր թարաֆտա ըէյտիօ, օլ պիր թարաֆտա կըլֆօֆօն, պիր քէօշտէ պիր փիւանօ, օլ պիր քէօշտէ պիր մասա իւզէրինտէ ֆօթօղրաֆլարլա տօլու պիր ալպօմ, պաշգա պիր քէօշտէ ուֆազ պիր քիթապիւանէ (պաւֆէլյա) վէ եանընտա պիր եազըլսանէ (տէսֆ), պիր իթի ըաֆ իւզէրինտէ ֆիւնուս ը զարիֆէյէ ախտ ճալիպ վէ թուհաֆ թէգեինաթ (պըիֆէպըիֆ), հէմ տօսթլարըն թասվիրլէրի, իշթէ պուսլարը կէօրէլէք վազթըյա էսքի վաթանտա կէօրտիւլիւմիւզ միսիօնէր խանէլէրի ֆիթրիմիլէ կէլիւր, վէ պու Ամերիկահայ խանէլէրին օլ միսիօնէր էվլէրինտէն տէ միւզէյէն իտիլի մէյ տանա չըզար: Միւսաֆիր օտասընտան չըզըպ, թաամ օտասընա, եաթազ օտալարընա, համամ օտասընա վէ մաթպախա կիրտիլիմիլտէ, օնլարըն մէֆրուշաթ վէ միւնտէրիճաթընտա տա, վաթանըն պէօյիւք զօնազլարընտա պիլէ կէօր մէմիլ իտիլիմիլ պիր հիւսն ու ինթիզամ կէօրէճէյիլ:

Հայ նաթուրասընտա եա խըլլէթինտէ պու լուսան իւզպու էտէփթէպիլիթի նէթիճէսի օլարազ, Հայլար Ամէրիկալըլարըն պիր չօզ էյի շէյլէրինի քէնտիլէրէ մալ էթմիլ իտիլլէրի կիւպի, պազըլ ֆէօթիւ շէյլէրինէ տէ անլէրտէն պազըլարընըն իմթիսալ էթմիլ իտիլլէրի հէր քէսէ մալիւմ տիր: Վէ լաքին վազթ միւրուրիլէ օնլարըն Ամէրիկալըլարտան ալազըլարըլ էյի խասսէլէր' էյի օլմայան խասսէլէրտէն կէրէք զիյատէ, կէրէքսէ գուվվէթլի օլաճազլարընա իմանըմըզ վէ իւմիտիմիլզ գալի տիր: Էյրի եօլլար տօղրուլաճազ, մուզիթըլ շէյլէր ըէֆ, թէրք եա ըէտտ էտիլէճէք, էյի եօլլար տէրք վէ ախզ օլընաճազ, վէ խալիս Ամէրիկալըլըլըն մէմտուհ խասսէլէրի Հայլըլըն թապիի ֆազիլէթլէրիլէ մէզմ օլընաճազ: Վէ չիւպհէսիլ իզքի պու իմթիկաճըն նէթիճէսի ինտ Ալլահ մագպուլ վէ ինտէլ ինսան մուազէզ օլաճազ տըր: Պիզտէ նիւպուվվէթ եա փէյղամպէրլիք ըուհը եօզ իսէ տէ, Հայլարըմըզըն պէօյլէսի արզուլէնէճէք հալինի իման կէօզիւլլէ կէօրմէքտէ տէ պիր միւլքիւթըմըզ եօզ տըր:

ՀԱՅԿ ԱՏԱՏՈՒՐԵԱՆ

Փէսէտիւնա, Գալիֆօրնիա

ՄԻԻԹԷՆԷՎԼԻ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ ԵԿԵՂԵՑԻՆԻՆ ԻՍԼԱՀԸՆԱ
ՏԱԻՐ ՄԷՍԷԼԷԼԻՐ

Բարգէն Սրբազան Սիմօնա պալատաքի մէվզու իւզէրինէ պէնտլէրինի տէվամ էտէրէք պու քէրրէ քիլիսէնին ըուհանի մէմուրլարընըն իսլահընտան պահս էյլէմիլ տիր:

Պու մէսէլէ կէրէք էրմէնի քիլիսէսինճէ, կէրէքսէ պիւթիւն Գրիստիան քիլիսէլէրճէ տալիմի էհէմմիլէթի հալիլ օլան պիր մէսէլէ տիր: Թա լուսաւորիչին էյամընտան պէրու կէրէք Հայաստանտա, կէրէք Կիլիկիատա, թէէսիս էտիլէն դպրեպանքլարըն, ճեմարանլարըն վէ սաիր միւլէսսէլէրին մագսէտի պու՝ եանի ըուհանի խըտմէթ իշիւն մէմուրլար հազըլ էթմէք օլմուլ տըր: Բուհանի մէմուրլէթէ թախսիս օլուսանլար փաք պիր նէսլտէն կէլիլ օլուպ կէնճիլինտէն քիլիսէնին նազարէթի ալթընտա, Գիթապ ը Մուգատտէստէ վէ սաիր տա իրէլէրտէ փէրվէրտէ օլուսարազ վազիֆէսինէ քեամիլ իզթիտար կէօսթէրմէլի տիր: Պու պապ տա քիլիսէնին իտէալը եիւքսէք օլմուլ իսէ տէ, իճրաթտա նիլէ տէֆա սալթ իսարիճի վէ սուրի աճվալա էհէմմիլէթ վէրիլմիլ տիր:

Պու հալ տիրկէր քիլիսէլէրտէ տէ կէօրիւմիւլ տիր: Իսլահ ը Մէզհէպ զէմանընտա Գաթօլիք քիլիսէսի ըուհանի մէմուրլարըլ «պաշտան ալադատէք իսլահ էթմէյէ» լուզում հիսս էյլէտի: Լուտէր քէնտիսի պիլէ ֆրօթէսթանթ քիլիսէլէրտէ պու նէվ իսլահաթա լուզում կէօրտիր:

Պիզիմ Հայաստանեայց Եկեղեցի տալի կէլմիլ տէհրլէրտէ ըուհանի մէմուրլարըն իսլահը էմրինտէ հէմ անլէրին լալըզը պիր թէրպիլէն ալմասընա չալըշտը, հէմ տէ օլ թէրպիլէնին պուլուստուզլարը մուհիթին մաթլուպաթընա մուվաֆըզ օլմասընա տիգգաթ էյլէտի, շէօյլէ քի վազթընա կէօրէ անլէրին Լաթինճէ, Եուսանիճէ, Սիւրիանիճէ, հաթթա թիւրքճէ էօյրէնմէլէրինի թալէպ էտէր իտի:

Պու կիւն ըուհանի մէմուրլարըմըզըն իսլահը էմրինտէ հիսապա ալաճազ էփէյի մուհիմ մէսէլէլէր վար տըր, էգճիւմլէ, 1. Անլէրին կոչումը, 2. Սիւրէթի, 3. Թալիմ ու թէրպիլէսի, 4. Աթվարը, 5. Մէտար ը թէայիլէլ:

Պուսլարը պիրէր պիրէր միւթալէա էտէճէյիլ:

ԿԻԼԻԿԻԱ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԼՈՒՂԸ ՎԷ

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ ՓԱԹՐԻՔԼԻՅԻ

Սիւրիա տա պուլունան էրմէնի քիլիսէլէրին տէն պաղըսը Կիլիկիա աթոռունըն թեմի օլտըղը Կիլիկիա պաղըսը տա Երուսաղէմ Փաթրիքլիյինէ աիտ օլտըղը իչիւն պունլարըն քիլիսէճէ իտարէսինտէ պաղը Կիլիկիա քիլիսէճէ իտարէսինտէ պաղը Կիլիկիա Կաթողիկոսը Սահակ Սրբազանըն թափսիյէսի իւղէրինէ Երուսաղէմ Փաթրիքի Երուսաղէմին Միաբանական Ընդհանուր Ժողովունըն գարարը իլէ Սիւրիա տա պուլունան Երուսաղէմ թեմինէ աիտ օլան էրմ. քիլիսէլէրինի Առաջնորդարանլարը վէ մէքթէպլէրի իլէ պէրապէր Կիլիկիա Կաթողիկոսլուղունըն իտարէսինտէ տէվը էյլէմիշ տիր:

ՍԱՀԱՐԱ ԶԷՅԻԻՆԻԻ ԻՀԵԱ ԷԹՄԷՔ

ԹԷՇԷՊՊԻՍԻԻ

Աֆրիգանըն շիմալընտա Սահարա իսմինտէ փէք վասի գումսալ պիր չէօլ վար տըր: Զանն օլունտուղունա կէօրէ պուրասը պիր վազթ տէրեանըն սուլու իլէ գափլը իսի իսէ տէ, քիւրէ ի արզըն օլ գըթասընտա վուգու պուլան պէօյիւք պիր հարաքէթ նէթիճէսինտէ օրատան սու Պահրը Սէֆիտէ եա Աթլանթիք օգիանօսընա չէքիլիպ օրասընը պիր չէօլ տէօնտէրմիշ տիր: Պու Կիլիկիայ տէ պաղը միւհէնտիսլէր պիր եօլ իլէ պու չէօլիւն չուգուր եէրլէրինէ տէնիզ սուլունու չէվիւրէք պագի գըմընը մահսուլտար պիր արաղիյէ թահվիլ էթմէք տիւշիւնիւյօրլար:

Կէչէն այ զարֆընտա Տուայթ Պրէմէն նամընտա Ամէրիգալը պիր միւհէնտիս քէնտի նազարէթի թահթընտա պիր գումփանիա թէշքիլէ տէրէք պու իլէ թէչէպպիւս էթմիշ տիր: Գումփանիայա էլճէգիրէ վալիսի ժիւլ Գամպօն րէիս օլաճազ վէ Ֆրանսըղ տիրէքթօրլարտան պիրիս Մարէշալ տ'էսփիրի օլաճազ տըր: Շիմտիլէք տէնիզտէն սու ալմազ իչիւն ճէնուպի Թուսու վէ էլճէգիրէտէ վէ Թարապուլունըն զարպի հուտուտունտա վազը օլան չուգուր եէրլէրի Պահրը Սէֆիտտէն սու կէթիւրմէքլէ տօլտուրաճազլար տըր: Իլէ թէչէպպիւսլէրինտէ եիւզ պին միւրէպպաս միւլիք պիր եէրի սու իլէ տօլ

տուրաճազլար տըր: Պու սուլուն էթրաֆընտա 4.500,000 էհալիյէ քեաֆի օլաճազ պիր արաղի հասըլ օլաճազ տըր: Պու իլէ թէչէպպիւս էտէճէք օլան գումփանիա տա Ամէրիգալը, Ինկիլիզ, Ֆրանսըղ վէ Իթալիալը աղալար պուլունաճազ տըր:

ՄԱԼԻԻՄԱԹ ՓԱՐՉԱԼԱՐԸ

1927տէ Նիւ Եօրքտա 417 պին քիչի ճինայէթ վէ խրըսըղլըք իչիւն տէրտէսթ օլունմուշ, 1928տէ պու սայը 455 պին օլմուշ եանի 38 պին գիյատէ օլմուշ: 1928տէ 35 գիյատէ մահքիւմ օլան օլմուշ: 1927տէ 122 քիչի գաթլ օլունմուշ 1928տէ 162 քիչի էօլտիւրիւմիւշ: 1927տէ Հօլտըի եա ճէպը եօլու իլէ չալընան փարա 280 պին տօլար իմիշ: 1928տէ 560 պին տօլար պէօյլէճէ ալընմըլ տըր: Պունլար 10 պինտէն եօգարըլար տըր: Պին տօլարտան եօգարը խըրսըղլըք 1927տէ 100 պին, 1928տէ 252 պին օլմուշ տըր: Ճէման 1927տէ 478 պին տօլար իմիշ: 1928տէ ճէման 812 պին օլմուշ:

1928տէ օթօմօպիլ գազասընտան 1110 տտէմ էօլմիւշ, 46 պին քիչի եարալանմըլ, 218 պին քիչի հապաս հիւքմ օլմուշ 5648. Կիւն վէ 1.239,273 տօլար ճէգա ալընմըլ տըր:

1928տէ փօլիս իտարէսինին մասրաֆը 48 միլիօն տօլար իմիշ:

Հօլանտա էհալիսի 7 միլիօն իքէն օրատա սէնէվի 6000 եէնի քիթապ նէշը օլունույօր: Շուէտ 6 միլիօն իքէն 3000, լաքին Սփանիա էհալիսի 20 միլիօն օլտուղու հալտէ 3000 եէնի քիթապ նէշը օլունույօր:

Տար իւս սէլամ Աֆրիգանըն ճէնուպը վէ չարգ թարաֆընտաքի Ալաման միւսթէմլէքէսինին իսքէլէսի տիր: Ալամանլար 1890տա միւս թէմլէքէ իչինէ պաշլատըլար, պուրասը եապանի օրմանլար վէ օթլար իլէ գապլը վահշի պիր եէր իտի: Օրատա կիւզէլ չէհրլէր վէ եօլլար եափըպ՝ Տար իւս Սէլամը կիւզէլ պիր էվրօփա չէհրի հալինէ կէթիւրտիլէր: Պիր չօգ տաղլար վէ եալլար օրմանլար իլէ Շարգ Ալաման Աֆրիգասը կիւզէլ պիր մէմլէքէթ օլտու: Հարպ տա օրայը Ինկիլիզլէր գապթ էյլէտիլէր վէ չիմտի Ինկիլիզ միւսթէմլէքէսի տիր:

Տիւնեանըն էն պէօյիւք վափօրընը շիմտի Հուայթ Սթար Լայն գումփանիասը եափտըրը-

յօր քի 1000 այազ պօյունտա, 60 պին թօնօ աղբըղըղնտա օլաճադ: Պուխար իլէ տէյիլ էլէք-թըրիք իլէ իլէյէճէք: էլէքթրիք մաքինալարը տիւնեատա էն պէօյիւլի օլուպ՝ 100 պին աթ գուլվէթինէ մալիք օլաճադ տըր: Շիմտիյէ դա տար էն պէօյիւլէ էլէքթրիքի վափօր իթալիա-նըն Օգոստոս վափօրը իտի քի 25,000 աթ գուլվէթինէ մալիք իտի:

ՍԻՅԱՍԻ ԽԱՊԵՐԼԷՐ

Կէշէն հաֆթանըն էն մուհիմ վազաասը Ժի-նէվտէ Մ. Ամէրիգանըն մուրախխասը Պէլճիգա սէֆրի Մ. Կիպսընըն նութգը իտի քի պիւ-թիւն սիյասի ալէմտէ պէօյիւլէ թէէսիւր հասըլ էյլէտի: Կիպսըն Ամէրիգա թարաֆընտան սէօյ-լէյիպ տէյիլ հալընըլ թէսլիհաթա հուտուտ գօյ մաղա իլլա էվվէլտէն մէվճուտ օլան օրտու վէ տօնանմայը ազալթմաղա տախի բազի օլտու-ղունու պէյան էյլէտի: Ամէրիգա թարաֆըն-տան պէօյլէ պիւր թէքլիֆ դայէթ կիւզէլ թէէ-սիւր հասըլ էյլէտի: Ինկիլթէրրա մուրախխասը տէրհալ ճէվապ վէրիպ ինկիլթէրրանըն տախի աշնի մէսլէյի թագիպ էտէճէյիւնի սէօյլէտի: Լօնտրատա Զէմպըրլէյն վէ Պօլտուին աշնի մէ-ալտա նութգըլար իրատ էյլէտիլէր: Պիւր սէնէ էվվէլ րէիս Գուլիճ զէմանընտա օլանտան քիւլ լիյէն ֆարգըլ պիւր հալ մէյտանա կէլտի: Էվ-րօփաճա ախէր պիւր մուհիմ մէսլէյ տէ Ալաման թագմիւնաթ պօրճը մէսլէյսի տիւր: Յունկ վէ Մօրկան իտարէսի ալթընտաքի հիյէթ պիւր դաչ այ չալըչտըղտան սօնրա պիւր դարարա կէլտի-լէր իտի, լաքին Ալամանլար անը գապուլ էյլէ-մէտիլէր: Ալաման մուրախխասը Պէրլինէ կիթ-տի: Պու գապուլ օլունմազ իսէ եինէ էվվէլէրի Տօրղ փլանը իւզրէ Ալամանլար հէր սէնէ 600 միլիօն վէրէրէք 62 սէնէ պօրճ վէրմէլի տիւրլէր: Ամէրիգալը մուրախխասլար Ալամանլարը եէնի թէրթիպի գապուլ էթմէյէ գանտըրըյօրլար: Ամէրիգա Րէիսի Հուվըրըն մէսլէյի Գուլիճ-տէն պիւսպիւթիւն ֆարգըլ օլաճաղը անլաչը-լըյօր: Էվվէլա Րութը եօլլալըպ, Ամէրիգանըն տիւնեա մաճքէմէսիւնէ կիրմէսի եօլընը հազըր-լատը: Պու տէֆա Կիպսընըն մէսլէյի տախի Հուվըրըն իշի օլտուղու աչըղ տըր: Օ նութգ պիւլա չիւպհէ Ուօշինկթօնտա հազըրլանտը: Թաստիտ ի թէսլիհաթ, տօնանմա վէ թէյյարէ

մէսլէյսի ճիտտէն էլէ ալընտը իսէ տէ փէք չօգ կիւճիւլէր վար տըր: Իթալիա իսթէյօր քի միւսթէմլէքէլէրէ ախտ օրտու վէ տօնանմա տա-խի հիսապա ալընսըն վէ իթալիա հէր ճիհէթլէ Ֆրանսայա միւսալի օլտուն: Ինկիլթէրրա Ամէ-րիգա իլէ միւսալի տօնանմա թէրթիպինէ բազի օլաճադ տըր: Պու կիւզէ գատար հազըրլըղլար կէօրիւնիւպ, օ վազթ պիւր գօնֆէրանս իճթիմա էտէճէք տիւր:

Մ. Ամէրիգա Րէիսի Մ. Հուվըր Նիւ Եօրք տա Մաթպուլաթ ճէմիյէթի գիյաֆէթինտէ պիւր նղթգ իրատ էյլէտի քի փէք մանատար իտի: Հուվըր Ամէրիգատաքի ճինայէթլէրտէն վէ գա-նունա ըրայէթսիլիքտէն պահս էտիպ՝ տէտի քի «Պիւթիւն մէտէնի տիւնեատա հիչ պիւր մէմ-լէքէթ եօգ տըր քի ինսանըն ճանը վէ մալը Մ. Ամէրիգատա օլտուղու գատար թէսլիքէտէ օլ-տուն»: Պունա սէպէպ օլարադ մաճքէմէ թէչ-քիւլթընտա վէ գանունլարտա պաղը գուսուր-լար գիքը էտիպ՝ օնլարըն տէյիլիմէսի վէ էհա-լինին գանունա ըրայէթ էթմէսի լազըմ իտիլի-նի թէէքիտ էյլէտի: Պու հալէ մէն ի միւսքիւ-րաթ գանունընըն տախի պիւր տէրէճէ մէսուլ օլտուղունըր գիքը էյլէտի: Մէն ի միւսքիւրաթ գա նունընա գարչը հարպ էթմէք իւզրէ 212 մու-հարըր, մուսալվիւր վէ դազէթաճըլար պիւր իթթիհատ թէչքիլ էյլէտիլէր: Պունլար 19 էյա-լէթտէն տիւրլէր: Բէիս Հուվըրըն չիֆթճիլէ-րէ եարտըմ մէսլէյսի հազգընտա վէրտիլ լա-իհա Ամէրիգա մէպուսանը թարաֆընտան գա-պուլ օլունտու, չիտի Այան մէճլիսի տախի թաստըգ էթմէլի տիւր: Մայիս 15տէն 27յէ գատար Օհայօ թարաֆընտա պէօյիւլէ պիւր հարպ մանօլրասը օլաճադ քի օնտա 200 թէյ-յարէ վէ պիւր չօգ փիատէ թապուրլարը իշթի-րաք էտէճէքլէր: Օրտույու թէյյարէ հիւճմիւնէ գարչը միւստաֆաա էթմէք փլանլարը իճրա է-տիլէճէք տիւր: Թապիլի էթրաֆ չիֆթիլէր վէ գասապալար մուհաֆազա էտիլէճէք տիւր: Պու մանօլրա տիւնեատա կէօրիւլէն էն պէօյիւլէ վէ մէշհուր մանօլրա օլաճադ տըր: Զէնուպի վի լայէթլէրտէ Գարօլայնատա գասըրղա էփէյի խասարաթ վէրմիշ տիւր: 80 քիշի վէֆաթ էյլէ-տի, պիւր չօգ եէրլէր խարապ օլտու: Միս Սմիթ իսմինտէ 17 եաչընտա պիւր գըղ թէյյարէ իլէ հավատա 26 սաթ 21 տազիզէ գալարադ էն ուզուն րէգըրտը եափմըլ տըր: Մ. Ամէրի-գատա 20 միլիօն Գաթօլիք վար տըր: 12,000 քիլիսէ, 70 պին մէքթէպ վէ իքի պուշուգ միլիօն

Գաթօլիք Թալիմի ալան չալիրտ վար տըր: 17 Արքեպիսկոպոս, տէօրթ գարտինալ, 18 պին քա հանայ վարտըր:— Մէքսիգոսա տախիլի մուհարէպէ հէման խիթամա կէլմիշ տիր: Հիւքիւմէթ ասքէրէրի չէմալտա ասըլարը սըգըշտըրլայ չօգլարը գաշըյօր: Պին քիշի Թէսլիմ օլմուշ տըր:— Էվրօփատա 30 դատար հիւքիւմէթ էր Ամէրիգատան կէլէն եօլմուլարտան փասսփօրթ վիզէսի իշիւն փարա ալմայաճազլար տըր: Ինկիլթէրրա իլէ Ֆրանսա հալա պուլնը գա պուլ էթմէտիլէր:— Վօչինկթօնտա փօլիսէր իշիկ գաշըրմագտա օլան 21 եաշընտա պիր կէնծի գուրշուն իլէ վուրուպ էօլտիւրտիլէր: Պու վագաա Վօչինկթօն մէպուսաննտա զիբը օլունտուգտա իշիկէ գարշը օլան մէպուսլար էլ չըրփուլար: Ամէրիգա դագէթալարը պու հալի Թայպ էտիպ, «Ատէմ էօլտիւրմէք պագէն շէրի օլապիլիւր, լաքին հիշ պիր վագթ ալգըշլայաճագ պիր շէյ տէյիլ տիր: Մէտէնի տիւնեա հուգուրընտա ութանաճագ պիր վագաա տըր» տէյու եազըյօրլար: Փրինսթըն համալսարանընըն լէիսի Գրիսթիան Կօս Եէյլտէ պիր նութգ իրատ էտէր իքէն «Շիմտի Թալէպէլէր իշիկ եասագ օլմագտան էվէլէքինտէն զիյատէ իշիյօրլար» տէմիշ տիր:— Ամէրիգա մալիլէ նագըրը Մէլըն միլիօնատէր օլուպ չօղ չիրքէթլէրտէ հիսսէսի վար տըր: Պու իսէ Ամէրիգա գանուլընճա եանըլ իտիլինտէն ալանտան պագըլար անըն մէմուրիլէթտէ օլմասընա իթիւրազ էտիյօրլար:

Ինկիլթէրրա գրալը վագիթէսինի իճրա էթմէյէ պաշլամըշ տըր: Պիր չօգ քեազըտլար իմգալայօր: Գրալըն չիֆա պուլտուղու իշիւն պիր տտէմ 500 պին տօլար խասթախանէլէրէ հէտիլէ էյլէմիշ քի իսմի մալիւմ տէյիլ տիր: Պաշգալարը տախի պու ուղուրա վէրիյօրլար: Ամէլէլէրին լէիսի Գուք իլան էտիյօր քի վէլի ի ահտըն մատէն հէվալիսինի զիյարէթի վէ ամէլէյէ տօղրուտան իշիւրաքը գրալ խանէտանընա տօղրու օլան հիսսիյաթը թէպտիլ էյլէմիշ տիր:— Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթի չայ իւզէրինէ օլան վէրիլիլի գալտըրմըշ տըր:— Սիկուրթալը օլան ատէմին տօղան էվլատընա փարա վէրիլէճէք վէ գարը, էրքէք միւսալի մաաշ ալաճազլար տըր:— Ինկիլթէրրատա Ամէրիգա իլէ պիր անլայըշա կէլմէք իշիւն պիր հարաքէթ պաշլամըշ տըր:— Լօնտրատան Հինտիսթանա տօղրուտան պիր հալա փօթասը թէէսիս էտիլտի, իլք փօթա 12000 մէքթուպ իլէ եէտի պուլուգ կիւնտէ պու 5000 միլ մէսաֆէյի քէստիր-

տի:— Հինտիսթան գրալ վէքիլի Լօրտ Ըրվինկ եօլմուլուգ էտէր իքէն եօլտա պիր քէօփրիւ եազըլտը:— Ինկիլիք Գիւնարտ Լայն գուճփանիասը Ալամանլարըն եափտըղը վափօրլարա գարշը իքի պէօյիւք վափօր եափմաղա գարար վէրտիլէր քի տիւնեատա էն պէօյիւլի վէ գուվէլէթլիսի օլաճագ տըր: Վափօրլարըն պօյու 1000 ալազ, մաքինասը 150 պին պարկիր գուվէլէթի օլուպ՝ հէր պիրի 25 միլիօն տօլարա մալ օլաճագ տըր:— Ինկիլթէրրանըն Ագատ Եկեղեցի իթթիհատը թէքլիֆ էտիյօր քի մէքթէպլէրտէ յարանուանական օլմայան տինի Թալիմ իճրա էտիլտին:— Երուսաղէմէ եագըն Պէթա Ալֆա տէնիլէն մահալտէ պիր էվ եէրի գազըլըր իքէն էսքի պիր Եէհուտի Սինակօկընըն Մօզէիք տէօչէմէսի վէ տիվարլարը պուլունտու: Պու Յուստինիանոս իմփէրաթօր գէմանընտան գալմա էսէր իմիշ:

Ֆրանսըզլար Պրէսթտէ օն պին Թօնօ պիր գրուագէօր տէնիլէ էնտիրտիլէր վէ իսմինի Ֆօշ թէսմիլէ էյլէտիլէր:— Ֆրանսա իլէ Թիւրքիա արասընտա Մէրսին-Ատանա շմէնտըֆէրի իշիւն տախի միւճատէլէ վար տըր: Պու խաթթ Ալամանլարըն էլինտէ իտի, Սէվր ահտնամէսինճէ իմթիյազ Ֆրանսըզլարա կէլմիշ տիր:— Սիւրիա հուտուտ մէսէլէսի տախի հալլ օլունամատը: Ֆրանսանըն Ամէրիգայա պօրճը մէսէլէսի հալա մէճլիստէն Թաստըգ օլունամատը իսէ տէ Փուէնգարէ ալէլ հիսապ 400 միլիօն տօլար տահա վէրէճէք տիր:— Եագընտա պիր քիթապ նէշը օլունտու քի Գլէմանսօ ճէնէրալ Փէրշինկին կէրի չաղըլմասը իշիւն Ֆօշա վէ Ամէրիգայա միւրաճաաթ էթտիլինի օրթայա գօյտու: Պու նա Գլէմանսօ ճէվապ վէրմէք իւզրէ պիր քիթապ եագըյօր: Ամէրիգա օրտուլարը գօմանտանը Փէրշինկ օ վագթ իտտիա էտիյօր իտի քի Ամէրիգա օրտուլար ալը պաշընա գալըպ էօյլէ հարպ էթմէլի տիր: Պունա Գլէմանսօ բազի օլմատը վէ էնճամ Ֆօշ իլէ պիր անլայըշա կէլտիլէր իտի:— Շամտա էմիր Ֆէյզալըն տօղուշ կիւնիւնտէ պագը նիւմայիլէր իճրա օլունուպ գրալիլէթ Թարաֆտարլարը Ֆրանսայա գարշը պէյանաթտա պուլունմուշլար տըր:

Սապըգ Ալաման իմփէրաթօրընըն գարընտաշը Փրէնս Հէնրի ալ Փրուսիա 65 եաշընտա վէֆաթ էյլէտի: Պու փրէնս Ինկիլիք գրալընա վէ Րուս Զարընա չօղ պէնգէր իտի: Պունլարըն ճիւմէլսի Վիգթօրիանըն Թօրնլարը տըրլար: Փրէնս Հէնրի հարպ էսնասընտա Ալաման տօնան

մասընտա Ամիրալ իտի: Ճէնադէյէ Կայսէր կը տէմէտի: Փրէնս շէնրի հարպտան էվվէլ Ամէրի գայը զիյարէթ էյլէմիշ վէ բէսմի տէպտէպէլէր իլէ գապուլ օլունմուշ տըր:— Ալամանլար հէր նէ գատար եիւզպինլիք պիր օրտու սագլայօրլար իսէ տէ թէգաուտլարա, տուլ վէ էօքսիւզլէրէ էթտիքլէրի մասրաֆ հարպտան էվվէլքի օրտու մասրաֆընտան զիյատէ օլույօր:— Ալամանլար թագմինաթ իչիւն եէնի գօմօսիօնըն թէրթիպինի գապուլ էթմէզլէր իսէ Տօզ փլանը իւզրէ վէրմէյէ մէճպուլ օլաճագլար տըր:

Իթալիաուա Փաշիսթ մէպուսան աշըլտը, գըրալ ատէթ օլան նութգը իրատ էյլէտի: Գըրալ, գըրալիչա վէ փրէնսէպէր վափօր իլէ Սարտինիայա կիթտիլէր: Պու ատա Իթալիայա աիտ տիր քի պիր չօզ պաթապլըզլար վէ մալարիա իլէ տօլու իտի: Օրատա պազը եէրլէր թէմիզլէնմիշ, արագիլէր աշըլմըշ, սու եօլարը վէ քօփրիւլէր եափըլմըշ տըր քի գըրալ օնլարըն քիւշատընը իճրա էտէճէք տիր: Օրատա եէնի պիր չէ՛ր եափըլմըշ տըր քի իսմինէ Մուսուլինի թէսմիյէ էյլէմիշլէր տիր:

Րուսիաուա սէնէվի պէօյիւք Սօվիէթ Գօնֆէրանը ճէմ օլմուշ տըր: Սթալին չիմտիլիք պիր աիթթաթօր հալինտէ հիւքմ էթմէքտէ տիր: Էն մուհիմ մէսէլէ զէնկին օլան քէօյիւլէրին մէսէլէսի տիր քի պունլար չիթթճինին էլինտէն ուճուզ մալ ալըպ սաթըլյօրլար:— Ամէրիգանըն եէնի բէլիսի տաիսի Րուսիայը թանըմագ ֆիքըրինտէ տէյլի տիր:— Րուսիաուա տինէ գարշը հարաքէթ կիթտիքճէ գուվվէթլէնիյօր: Ալլահսըզլար թէշքիւլթընըն 600 պին ազասը վար, 1927տէն պէրու 370 քիլիսէ, 64 սինաիօկ վէ 38 ճամի գափանմըշ տըր: Էնկիւրիւտէն վէրիլէն պիր խապէրէ կէօրէ Պագու, Թիֆլիզ վէ Երեւան չայ եկիզիցիլէր տէ գափանմըշ տըր:

Եռնամ պաշ վէքիլի վէնիզէլյօս ալան մէճլիսի ինթիխապը միւնասէպէթի իլէ Եունաննիսթանտա վէ Մաքէտօնիատա սէյեահաթ էտիպ նութզլար էյլէտի: Եունան օրտուսընըն մազլուպ օլտուզու գէմանը զիքը էտիպ՝ կէօրտիւլիւ իշլէրի թարիֆ էտիյօր: «Անատօլուտա փէրիշան դալան 300 պին բումլարը գուրթարտըզ, Սթանպուլտա եիւզ պին Րումըն գալմասընա սէպէպ օլտուզ, վէ պու կիւն Եունանիսթան հէր գէմանտան զիյատէ կէնիշ վէ գուվվէթլի տիր» տէյօր: Ինթիխապ վէնիզէլյօս իչիւն պիր ֆիւթիւհաթ օլտու վէ քէնտի թարաֆ տարլարը սէչիլտիլէր: Րում մուհաճիլէր թէշ

քիւթը հիւքիւմէթին քէնտիլէրէ վէրէճէյի թագմինաթ մէսէլէսի իչիւն նիւմայիշլէր իճրա էյլէտիլէր: Պու կիպի հարաքէթլէր մէմլէքէթէ գարշը տիւշմէնլիք տիր տէյօր վէնիզէլյօս:— Ամէրիգատա սաքին օլան Րումլարտան 1200 քիչի պիր վափօր իլէ Եունանիսթանա կիտիպ՝ օրատա չօզ շէնլիքլէր իլէ գապուլ օլունմուշլար տըր: Ամէրիգա Րումլարը պիր էօքսիւզլանէ վէ պիր խապթախանէ իտարէ էտիյօրլար: Պու տէֆա հիւքիւմէթէ պիր պուշուզ միլիօն տրախ մի վէրմիշլէր տիր:

Թիւրքիլէր Մուսուլ վէ Իրագ հէվալիսինէ 20 պին գատար սաքէր ճէմ էտիյօրլար: Պունա գարշը Իրագ հիւքիւմէթի տաիսի օ հուտուտա սաքէր եօլայօր: Պու սաքէրլէրին իչինտէ պիր չօզ Սիւրիանի վար իմիշ: Թիւրք զագէթալարը պունտան իուլյանըպ եազըլյօրլար քի պու սաքէրլէր քի՞մ իչիւն տիր: Սուսուսա Սիւրիանիլէրին էվվէլճէ Թիւրք գէմանընտա հիշ էհէմմիյէթի եօզ իմիշ, չիմտի իսէ Ինկիլիզլէր էհէմմիյէթ վէրիյօրլար իմիշ: Հաթթա Իրագ էհալիսինէ սուի զանն վէրմէք իչիւն պու Սիւրիանիլէրի օնլարա գարշը հազըրլայօր կիպի սէօզլէր, եազըլյօրլար: Թիւրքլէրին էօթէտէն պէրու տաթի տիր քի պիր շէյի քէնտիլէր եափար վէ անր ախէրինէ աթֆ էտէրլէր: Օ հուտուտա Բիւրալէրին վէ Սիւրիանիլէրին բահաթ վէ էմին հաշամալարըն կէօրմէք չէքէմէյօրլար:— Թիւրքլէր Սթանպուլտա վէ Իզմիրտէ 22 գատար Գօմմիւնիսթ թութմուշ հապա էթմիշ տիրլէր: Տաիմի սուրէթտէ պիր գօրգու վար տըր քի հիւքիւմէթէ գարշը պիր հարաքէթ եա Գօմմիւնիպ օլաճապ սըր:— Սթանպուլտա պիր Թիւրք «Տին իման դալմաուր, էվրօփայա պիր գաշ պին խաշ սըփարըշ օլունտու կէլիյօր» տէյու սէօյլէտիյի իչիւն հապա վէ ճէզա ի նագտիյէ հիւքմ օլունտու:— Գատրիյէ հանըմ մէսէլէսի հալա իսթինթագտա տըր, 100 գատար շահիտ տինլէնիլտի: Պիր ճէմիյէթ եա թէշքիւլթ վար զանն օլունույօր, հաթթա խարիճի պիր թէշքիւլթ իլէ ալագասը վար իմիշ:— Սարիճիյէ վէքիլի թէվֆիզ Րիւշտի Պէյ Րօմայա կիթմիշ տիր: Իթալիա, Եունանիսթան վէ Թիւրքիա արասընտա պիր իթթիֆագ եափըլմագ իչիւն չալըշլայօր քի Ազ տէնիզին սէլամէթի թէէմին օլունտուն:— Թիւրքիա իլէ Եունան արասընտաքի մէսէլէլէր հալա հալ օլունամատլար: Թիւրքլէր Եունանիսթանտան հիւքիլէր էտէն 400 պին Թիւրքիւն էմլաքը իչիւն թագմինաթ իսթէյրլար:

ԱԶԳԱՅԻՆ ՈՍՊԵՐԼԵՐ

Պէտք ունի զաթլ օրունան Եթէրեան գաթլը տալաւ իշին հապս օրունան ճիւղէ Դաշնակցական թէ՛ Գաթլ իւլ հապստան չըգմըլ տըրլար:— Սէլանիքտէն եազըլըյօր քի ճէնուպի Ամէրիգայա թէ՛ քարէն 300 Հայ գաղթական կիթմիլ վէ Պուսնէս Այրէս, Մօնթէվիտիօ իշէրի ալմատըլը իշին փէք չօգ փէրիւշան օլմուշլար տըր: Սիւրիատան, Եունանիսթանտան կէլէն գաղթական իշին էտէրլէր քի էվլէլա էլիճէ անլայըպ սօնրա եօլա չըգսընլար:— Պօսթօն Հայ Աւետարանական ճէմաաթը Գէյմպըրիչտէ փօրթըր Սպուէրտէ պիւր քիլիսէ սաթուն ալմըլար տըր, քի 1600 էհալի իշինէ սըղապիլի իմիլ: Օն պին սօլարը փէլինէն վէրիլմիլ տիր:— Սթանպօլտա Հայ Գաթլիք ճէմաաթը արաւընտա թէ՛ քարէն միւնազաա պաշլամըլ տըր: Ալէքսան Պէյլին վէ՛ Գաթլ իւլ վարչական ժողով սալքի ագիմ օլմուշ տըր:— ճէն. Անդրանիկին թէ՛ քարէն սանէմի իշին չիմտիլէ գատար 25,630 Փրանգ ճէմ օլմուշ տըր:— Նիւ Եօրգ Հայ Աւետարանական քիլիսէսինին չօպանը վեր. Պետիկեանըն իսթիֆասընը քիլիսէսինին մէ՛ ճիւղէրի գապուլ էթմէյիպ անը կէրի ալմաընը քէնտինէ թէ՛ քիլիք էթաթիլէրի կիպի, Այրիլ 21տէ ումուս ճէմաաթ պիւր մէ՛ ճիւղա ագալ տէրէք մէ՛ քիլի իսթիֆայը միւղաքէրէ էթաթիլէն սօնրա մէ՛ ճիւղէրին վէրտիլի գարարը ճէմաաթ տաթի թաստըգ էյլէմիլ տիր: Վեր. Պետիկեան քէնտի սօն գարարընը հալա պէյան էթմէմիլ տիր:

ՄԱՅԻՍ 1, 1929ԱՏԷՔ ՐԱՀՆԻՒՄԱՅԱ ԻԱՆԷ

ԵՏԷՆԼԵՐ

Գօֆին Մ. Արսլանեան (Մօնթէլէր) 20, Միսակ Ավանօղեան «Նիւ Եօրգ» 50, Կ. Կէրթմէնեան (Լօս Անկէլէս) 100, Գրիգորեան պիւրատէրլէր, փէտէրլէրինին տօղուշ կիւնիւ միւնապէթիլլէ (Նիւ Եօրգ) 9, Քէլիլեան պիւրատէրլէր (Նիւ Եօրգ) 100, Տիկին Ասանկթ Պաշեան (Նիւ Եօրգ) 10, Վեր. Մ. Գրիգորեան (Ֆիլատէլֆիա) 15, Թօփալեան պիւրատէրլէր (Նիւ Եօրգ) 50, Միհրան Թապիպեան (Նիւ Եօրգ) 50, Տօգ. Ս. Քէլիլեան (Տիթթօյթ) 50, Յովսէփ փիւշման (Նիւ Եօրգ) 50, Տ. Կէյոնեան (Լօս Անկէլէս) 10, Լուտէր Քէօշկէրեան

(Էվրնսթըն) 10, Միհրան Քէօշկէրեան (Լա Կրանճ) 10, Սողոմոն Կիւլէսէրեան (Մէտիսըն) 15, Տիկին Մ. Միժգէորգեան (Մէտիսըն) 10, Միսակ Ափօյեան (Օգ Փարք) 10, Ալէքսան Պէլգեան (Օգ Փարք) 5, Աւետիս Քէօշկէրեան (Էվրնսթըն) 5, ճէք Տէմիրճեան (Օգ Փարք) 5, Հ. Ուարաճեան (Շիգալօ) 5, Ա. Կիւլէսէրեան (Րօճըրգ Փարք) 3, Տիկին Աղաւնի Թապիպեան (Նիւ Եօրգ) 5:

ՄԱՅԻՍ 1, 1929ԱՏԷՔ ՐԱՀՆԻՒՄԱ ԻՀՏԱ

ԵՏԷՆԼԵՐ

Տիկին Գնարիկ Քէլիլեան (Պրուքլին) 2, Րահնիւմա, Մովսէս Թէրգեան (Ալամէտա) 2, Մարկոս Թէլֆեան (Ալպանի) 1, Տիկին Մելգիսէթեան (Օգլէնտ) 1, Յ. Եղիաեան (Էյմօս) 1, Լ. Լեւոնեան (Գօյթէսվիլ) 1, Լեւոն Տարազեան (Հուայթ Փլէյնգ) 1, Տիկ. Փարմազսըղեան (Նիւ Եօրգ) 1, Տանիէլ Մկրտիչեան (Հ. Փարք) 2, Տիկ. Ե. Ներսէսեան (Տօրէլսթըր) 1, Յարութիւն Ուարաճեան (Հալէպ) 1, Օր. Օ. Երանեան (Ալսթըն) 1, Ա. Ա. Միւրթիւն (Շիգալօ) 2, Գ. Իշխանեան (Գահիրէ) 1, Յարութիւն Ապաճեան փէտէրլինին զիքրինէ (Թրօյ) 2, Յ. Արմենակեան (Նիւ Եօրգ) 1, Ներսէս Իշխանեան (Թրօյ) 2, Ճօն Սօլաղեան (Ուէյվըրլի) 1, Ն. Չատըրճեան (Նիւ Եօրգ) 1, Մատթէոս Րէնճիլեան (Գլիֆթըն) 1, Ս. Պաղըրճեան (Պրուքլին) 1, Տիկ. Րօգ Հեղինեան (Ճէրգի Սիթի) 2, Ճօրճ Եղիաեան (Նիւ Եօրգ) 1, Տիկ. Չեփիւռ Պարկամեան (Նիւ Հէյվըն) 1, Յ. Հիւքէլէթեան (Նիւ Պրուքլին) 1, Տիկ. Սէյլի Ամիրալեան (Նիւ Եօրգ) 1, Ճօգէթ Մուսաեան (Տէյթըն) 1, Տիկին Գ. Պուլկուրճեան (Քէյմպրիճ) 1, Գալուպճեան (Մինէափօլիս) 1:

ՄԱՅԻՍ 1, 1929ԱՏԷՔ ՏԻԿԻՐ ՄԻԻԷՍՍԷՍԷԼԵՐԷ

ԻԱՆԷ ԵՏԷՆԼԵՐ

Մամէլթէյն

Ճօգէթ Փանօսեան (Ուինթըր Հիլ) \$1, Իսկէն տէր Սարաֆեան (Ֆիլատէլֆիա) 5, Յովհ. Երէյեան (Նիւ Եօրգ) 5, Տիկ. Հէրմինէ Յովհաննէսեան (Լօս Անկէլէս) 10, Տիկ. Մէյրի Սիմօնեան (Նիւ Պրիթըն) 2, Տիկ. Փրափիոն Պէլիրճեան (Սինսինատի) 5, Պատ. Ս. Վ. Պե-

տիկեան (Մօնթրոզ) 5, Տիկ. Ձեփիւռ Պարկամեան (Նիւ Հէյվըն) 2, Ճօրճ Տ. Յովհաննէսեան վէ էվլատը (Նիւ Պրիթըն) 5, Տիկ. Գ. Պուլկուրճեան (Քէյպպրիճ) 4, Ուէսթվուտտա (Քալիֆօրնիա)՝ Նեւտոն Մարաչլեան վէ աիլէսի 12, Սահակեան Տիմիտ 10, Յակոբ Տանիէլեան վէ աիլէսի 8, Ճօն Ղազարեան վէ աիլէսի 10, Լեւոն Գալլէճեան 5, Միհրան Չաթօեան 2, Փ. Մ. Սիվաճեան 5:

Եռնամիսքան վէրէմիլիերինէ

Օր. Ս. Գըսաճըզեան (Թարսուս) §5, Տիկ. Չարիկեան (Ճէրմանթաուն) 1:

Աւետարանչականա

Օր. Գըսաճըզեան (Թարսուս) §5:

Ամալար Մէֆթէպինէ

Տիկ. Ձեփիւռ Պարկամեան (Նիւ Հէյվըն) 2 տոլար:

ԱՐԱՆԸԼԸՅՈՐԼԱՐ

Հաճընը Նէրկիզ Պալպուչագեան մօրաքոյրը օղլու Սարգիս Կէճէգուչեանըն էտրէսինի պիլմէք իսթէր, Բահնիւմայա պիլտիրիլմէսի:

Գօրֆու եէթիմիանէսինտէ իքի կէօղլու աւա Հրանդուհի Յ. Քիւլիէլեան իսմինտէ Գայսէրիյէի պիր զըզ վար տըր: Սէվգիյաթտա վալիտէսի Հայկազուհի Հալէպտէ վէֆաթ էթմիշ, պիրատէրլէրի Կարպիս վէ Յարութիւն տէ զայիպ օլմըշար: Գըզըն կէօղլէրի սօնրա քէօր օլմուշ: Հրանդուհի պու պիրատէրլէրինին նէրէտէ օլտըզընը պիլմէք իսթէր:

Եօզկատըն Գարաեաղուպ գարիյէսինտէն պիր տուլ գարը վէ խասթա օղլու էլան Ֆրանսատա պուլունուլօր քի իսմի Մօսիկ օղլու Յակոբըն օղլու Աւետիս տիր: Պու քէնտի ամուճասը Տօնիկ օղլու Սամուէլ Էօքսիւզեանըն էտրէսինի պիլմէք իսթէր: Մէրգուճ իքի սէնէ էվլէլէտէք Շիկապուտա պուլունուլօր իտի: Աւետիսին էտրէսի չու տըր:—

Avedisse Eukuzian, Tissage Avon, Chomerac, Ardeche, France.

Եռնանիսթան Փէրիատա Իզմիրլի Գէօրգ Սէհրեանըն զէվճէսի Լուսիա Սէհրեան քէնտի իլէ պիրլիքտէ Հալալարը Տիկին Եսթէր Սէհրեանը արայօրլար: Տիկ. Լուսիանըն էտրէսի Michael Kaldis, No. 13, Statino Larissis, Perie, Greece.

Գուրու Հայ գազասը Տիվրիկ գաիմա—գամլըզընտա Քէսմէ գարիյէսինտէն, Պէտիկ օղլուլարընտան Սարգիս օղլու Կարապետ Հալէպտէն քէնտի ազըրպասընը արայօր:

Եռնանիսթանտան Սամուէլ Դարբինեան Թէյզէսի զըզընըն էտրէսինի պիլմէք իսթէր, չիմտիքի իսմի Մարթա Աւագեան: Սամուէլին էտրէսի:—

Plaka Wintet, Lavrian, Greece

Սէլանիքտէ Մարաչլը Լեւոն Յովակիմեան պիրատէրի Ճէմս Յովակիմեանըն էտրէսինի պիլմէք իսթէր, քէնտինին էտրէսի:—

Parodos Paikon 33, Salonika, Greece.

Մ Ի Ի Ն Տ Ե Ր Ի Ճ Ա Թ

ՊէՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

Դաւանանքիլար

Այնըթայնըն Ալլահը

ԲՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

Ալլահ Հագգընտա Մալիմաթ

Էրմէնինին Գըշը Եանագ

ՕՍԱՆՆԱ Ս. ԱՐԷԼԵԱՆ

Հագիգի Սէլամէթ

ՄՈՒԽԱՊԷՐԱԹ

Շէհիտլէրիմիգ

ՏՕԳ. Ա. ՆԱԳԱՇԵԱՆ

Հայլարտա Պաշգալարա Ույմագ Խասսէսի

ՎԵՐ. ՀԱՅԿ ԱՏԱՏՈՒՐԵԱՆ

ՄԻԻԹԵՆԷՎԻ

Հայաստանեայց Եկեղեցիին իսլահըն Տաիր Մէսիլէլէր

Կիլիկիա Կաթողիկոսուղը վէ Երուսաղէմ Փաքրիփիյի

Ստեփան Զէօլինի Իհեա էթմէֆ Թէշէպպիսի

Մալիմաթ Փաքչալարը

ՍԻՅԱՍԻ ԽԱՊԷՐԼԷՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԷՐԼԷՐ